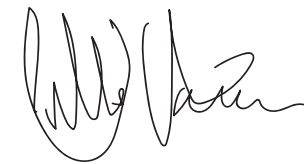


YHTEISÖLLISESTI TIIVISTYVÄ KORVENSUORA



*Oulun yliopisto,
Arkkitehtuurin yksikkö
Antti Väisänen
Ohjaaja: Tarja Outila*

YHTEISÖLLISESTI TIIVISTYVÄ KORVENSUORA



Antti Väisänen 31.05.2021
Oulun yliopisto,
Arkkitehtuurin yksikkö

Pääohjaaja:
Tarja Outila

Ohjausryhmä:
Kari Nykänen
(Oulun kaupunki),
Anne Olsbo
(Oulun kaupunki),
Tarja Outila
(Oulun Yliopisto) ja
Sisko Repola
(Oulun kaupunki)

Sivumäärä: 101 sivua
Planssiplenennökset: 7 kpl
Merkkimäärä: 59 433

Koulutusohjelma

Arkkitehdin tutkinto,
arkkitehtuurin koulutusohjelma

Tekijä

Väisänen, Antti

Työn valvoja

Outila, T., Prof.

Työn nimi

Yhteisöllisesti tiivistyvä Korvensuora

Opintosuunta

Yhdyskuntasuunnittelu

Työn laji

Diplomityö

Aika

Toukokuu 2021

Sivumäärä

101

OPINNÄYTETYÖN TIIVISTELMÄ

Diplomityö *Yhteisöllisesti tiivistyvä Korvensuora* on suunnittelupohjainen yhdyskuntasuunnittelun työ, jossa esitetään kaksi vaihtoehtoista suunnitelmaa Korvensuoran koulun lähialueen kehittämistä. Tavoitteena on luoda tehokasta ympäristönsä mittakaavaan sopivaa asuntorakentamista, joka tukee alueen yhteisöllisyyttä.

Työ on jaettu neljään osaan; ensin käyn läpi työssä käytetyn tausta-aineiston tiivistä ja matalasta asuinrakentamisesta ja miten yhteisöllisyyden muodostumiseen voidaan vaikuttaa pientaloalueella yhdyskuntasuunnittelun keinoin. Toisessa osassa käyn läpi taustaselvitykset Oulun Korvensuorasta ja suunnittelualueesta. Näiden aineistojen analyysin perusteella suunnitellut vaihtoehdot muodostavat työn kolmannen osan. Lopuksi esitän vielä työn aikana tulleet johtopäätökset.

Työn perusteella voidaan todeta, että tiivis ja matala rakentaminen sopii hyvin olemassa olevan pientaloalueen täydennysrakentamisen tavaksi. Tiiviillä ja matalalla rakentamistavalla monipuolistetaan alueen asuntotarjontaa, jolla on sosiaalisen kestävyuden kannalta myönteisiä vaikutuksia. Asukkaiden välisiä kohtaamisia voidaan myös lisätä monin keinoin, joka on lähtökohtana sosiaalisten suhteiden ja yhteisöllisyyden muodostumiselle.

ABSTRACT FOR THESIS

Infilling in Korvensuora by Communal Means is a design-focused master's thesis in urban planning that presents two alternative plans for the development of the neighborhood surrounding the Korvensuora School in Oulu. The aim is to develop efficient housing that is appropriate to the scale of its environment and supports the sense of community in the neighborhood.

The thesis is divided into four parts: The first part covers the background materials on the development of low-rise, high-density housing and how the sense of community in a detached housing area can be influenced by different means of urban planning. In the second part, I go through the background studies on the Korvensuora School and the surrounding neighborhood. Based on the background materials, I have designed two alternative plans, which are presented in the third part of the thesis. In the final part, I present the conclusions made during the design process.

It can be stated that the development of low-rise, high-density housing is well-suited for supplementing the existing detached housing in the neighborhood. The new housing diversifies the housing supply in the area, which has a positive impact on social sustainability of the neighborhood. Encounters between residents can also be increased in many ways, which is the starting point for forming social relations and the sense of community.

Degree Programme

Master of Science in Architecture

Author

Väisänen, Antti

Thesis Supervisor

Outila, T., Prof.

Title of Thesis

Infilling in Korvensuora by communal means

Major subject

Urban planning

Type of Thesis

Master's Thesis

Aika

May 2021

Number of pages

101

SISÄLLYSLUETTELO

1 Johdanto	8
2 Taustatieto	10
2.1 <i>Matala ja tiivis kaupunkirakenne</i>	11
2.2 <i>Yhteisöllisyys</i>	16
3 Korvensuora	18
3.1 <i>Alueen sijainti</i>	19
3.2 <i>Korvensuoran kehitysvaiheet</i>	20
3.3 <i>Korvensuoran tilastoja</i>	23
3.4 <i>Korvensuoran yhteisöllisyys</i>	26
4 Suunnittelualue	28
4.1 <i>Alueen esittely</i>	30
4.2 <i>Korvensuoran koulu</i>	36
4.3 <i>Alueen kaavoitus</i>	38
4.4 <i>Alueen saavutettavuus</i>	43
4.5 <i>Alueen palvelut</i>	48
4.6 <i>Alueen maasto ja viheryhteydet</i>	50
4.7 <i>Ympäröivä rakennuskanta</i>	54
5 Suunnitelmat	58
5.1 <i>Suunnittelun lähtökohdat</i>	59
5.2 <i>Vaihtoehto A</i>	60
5.3 <i>Vaihtoehto B</i>	72
5.4 <i>Tyyppirakennukset</i>	84
6 Lopuksi	88
Lähteet	90
Kuvalähteet	92
Planssipienennökset	94

ALUKSI

Tämä diplomityö tehdään Oulun kaupungille sekä Oulun yliopiston Teknillisen tiedekunnan Arkkitehtuurin yksikölle. Tahdon kiittää Oulun kaupungilta Kari Nykästä, Anne Olsboa ja Sisko Repolaa työni ohjausryhmässä toimimisesta. Suuret kiitokset pääohjaajalleni Tarja Outilalle. Sain työn ohjaustilanteista viisaita neuvoja ja tärkeää tukea työn loppuun saattamiseksi.

Kiitän myös kaikkia minua opettaneita tahoja niin Oulun Yliopistosta kuin Metropolia Ammattikorkeakoulusta. Yhdyskuntasuunnittelun opeista ja innostuksesta kiitän erityisesti Tarja Outilaa ja Kaisa Hyytiä.

Lämpimmät kiitokset osoitan perheelleni, ystäville ja kollegoilleni. Olen saanut teiltä paljon kannustusta ja tukea. Kiitos Aki Leukku parhaimmasta vertaistuesta, kiitos Laura Majava työn tarkistamisesta ja kiitos ystäväyydestä Junnu Ekman.

1. JOHDANTO

Tässä diplomityössä olen suunnitellut Oulun kaupungille kaksi vaihtoehtoista suunnitelmaa Korvensuoran koulun tontin ja lähiympäristön maankäytön ratkaisusta. Korvensuoran koulurakennuksen alkuperäinen osa on rakennettu 1950-luvulla, mutta koulu-toiminta on siellä päättynyt mm. sisäilmaongelmien johdosta. Rakennukselle on yritetty löytää uutta omistajaa tuloksetta. Koulurakennus on päätetty purkaa ja tässä työssä olen tutkinut mitä alueella voisi sijaita lähitulevaisuudessa.

Työlle on asetettu tietyt raamit: vaihtoehtoisten ratkaisujen tulee olla asuinrakentamispainotteisia, rakentamisen tavan tulee sopeutua ympäristön mittakaavaan, mutta olla kuitenkin tehokasta maankäytöltään. Vaihtoehtojen tulee erottua toisistaan sekä tehokkuudeltaan että asuntotyyppien yhdistelmien suhteen. Koska Korvensuoran Huonesuon alue on rakennuskannaltaan 1–2-kerroksista ja suunnitelmien on oltava maankäytöltään tehokkaita, olen ottanut työhön ensimmäiseksi lähestymiskannaksi tiiviin ja matalan rakentamisen.

Koulurakennus on usein alueensa identiteettirakennus, joten olen halunnut ottaa toiseen vaihtoehtoon lähestymistavaksi sen, että koulurakennus säästettäisiin kokonaan tai ainakin osittain. Julkinen rakennus yhdistää yhteisöä toiminnallisesti ja symbolisesti ja toimii myös muun yhteisöllisen toiminnan alustana. Matalan ja tiiviin rakentamisen lisäksi olen

ottanut yhteisöllisyyden lähestymiskannaksi molempiin vaihtoehtoihin. Millaista on pientaloalueen yhteisöllisyys ja millä keinoin sitä voidaan tukea? Ja jos koulurakennus puretaan, mitä sen tilalla voisi olla?

Käyn työssä ensin läpi työn taustat tiiviistä ja matalasta rakentamisesta ja yhteisöllisyydestä. Taustateemojen jälkeen käyn läpi koulurakennukseen, lähialueeseen ja Korvensuoraan liittyvät, työn lähtökohdat asettavat, taustaselvitykset. Tämän jälkeen työssä esitetään vaihtoehtoiset maankäytön ratkaisut Korvensuoran koulun lähiympäristön asuinpainotteisesta kehittämisestä. Työn lopussa käyn vielä lyhyesti läpi diplomityö- ja suunnitteluprosessin aikana tulleet johtopäätökset.

2. TAUSTATIETO

2.1 Matala ja tiivis kaupunkirakenne

Olen tarkastellut tätä työtä varten matalaa ja tiivistä rakentamista suunnittelualueen ja tehtävänannon lähtökohtien innoittamana. Suunnittelualueen ympäröivä rakennuskanta on matalaa, 1-2-kerroksista, suunnitelmien tulee sopia ympäröivän alueen mittakaavaan ja olla maankäytöltään tehokasta.

Matala-tiivis-alueille on annettu eri tutkimuksissa erilaisia kriteerejä, mutta sillä tarkoitetaan pääsääntöisesti erilaisten 1–3-kerroksisten rakennustyyppien käyttöä. Tällaisia ovat esimerkiksi erilaiset erillistalot, kytketyt erillistalot, kaupunkipientalot, rivitalot ja pienkerrostalot. Tehokkuuden karkeana alarajana voidaan pitää aluetehokkuutta $e_a = 0,25$, korttelitehokkuutta $e_k = 0,35$ ja tonttitehokkuutta $e_t = 0,45$ (Lahti 2002, 108). Näillä tehokkuusluvuilla kuvataan rakennettavan alan suhdetta kyseisen alueen pinta-alaan.

Oulun maankäytön toteuttamisohjelmassa 2020–2024 puhutaan myös kaupunkimaisen pientalorakentamisen edistämisestä. Perusajatuksena kaupunkimaisessa pientaloratkaisussa ovat oma maantason sisäänkäynti ja oma pieni piha. Myös kiinnostus tuottajamuotoiseen pientalorakentamiseen on kasvanut. (Oulu (a))

Matalan ja tiiviin kaupunkirakenteen taustaa

Matalalla ja tiiviillä kaupunkirakenteella on pitkä perinne ja sitä voidaan tarkastella kolmen suuren linjan kautta. Ensimmäinen näistä on perinteinen esiteollinen ja keskiaikainen pikkukaupunki, joista on useita esimerkkejä keskieuropalaisissa kaupungeissa niiden nykyisillä ydinalueilla. Mataluus alueella syntyi luonnostaan rakennusteknisistä ja käytännöllisistä syistä ja tiiviys kaupungin toiminnallisten tarpeiden kautta. Kävelyetäisyys määrittä eri toimintojen etäisyyttä toisistaan. (Lahti 2002, 8)

Toinen suuri linja on pohjoismainen puukaupunkiperinne, joista esimerkkeinä ovat Suomessa mm. Vanhan Rauman ja Porvoon alueet. Näillä alueilla kortteleissa matalat puutalot yhdistettiin katujulkisivujen välillä puuaidoin ja korttelin sisään jäi suojattuja sisäpihoja. (Lahti 2002, 19–21)

Kolmas suuri linja on englantilainen puutarhakaupunki, mihin ajatus tiiviistä ja matalasta kaupunkirakenteesta liittyi olennaisesti. Puutarhakaupunki pyrki toteuttamaan maaseutumaisen asumismuodon kaupunkimaisessa yhdyskunnassa vastareaktionä teollisen aikakauden kaupungistumiselle 1900-luvun vaihteessa. Kaupungin ja maaseudun positiivisia puolia yhdistävään ”kaupunki-maaseudun” ominaisuuksiin lukeutuivat mm. valoisat kodit ja puutarhat. (Lahti 2002, 36)

Eri aikakausina matalalla ja tiiviillä kaupunkirakenteella on haettu samankaltaisia asumismukavuutta lisääviä tekijöitä: selkeä korttelirakenne, joka rajaa julkista ja yksityistä tilaa luoden asukkaiden käyttöön yhteispihoja, valoisia asuntoja ja hyvät kulkuyhteydet niin luontoon kuin palveluiden äärelle.

Matalan ja tiiviin asuin ympäristön ominaisuuksia

Erilaiset tutkimukset osoittavat, että yhdyskuntatalouden kannalta on kallista toteuttaa sellaisia alueita, joissa on sekä matala että harva rakenne (Lahti 2002, 102). Tehokas maankäyttö tukee ympäröivien viheralueiden säilymistä suurina ja yhtenevinä kokonaisuuksina. Suomalaisten arvostama luonnonläheisyys on toteutettavissa hyvin myös matalilla ja tiiviillä asuinalueella (Korpivaara & Aalapiha 2005, 7). Tehokkaasti rakennettu alue tukee myös esim. kaukolämmön ja joukkoliikennejärjestelmien käyttöä, jolloin erillisten talouskohtaisten ratkaisujen tarve laskee. (Lahti 2002, 103)

Matalassa ja tiiviissä rakennustavassa yksittäiset rakennukset tukevat korttelin tai muun osa-alueen kokonaisideaa, joten rakennusten yhteen sopiminen on tärkeää. Kussakin rakennuksessa tai asunnossa voi olla myös persoonallista leimaa (Liikamaa 2002, 16)..

Tiiviissä ja matalassa rakentamisessa on käytössä kaksi korttelityyppiä: suurkorttelityyppi ja pihakatu- ja asuntokatukorttelityyppi. Suur-

korttelityypissä rakennukset rajaavat julkista katutilaa ja yksityistä pihatilaa. Pihakatu- ja asuntokatukorttelityypissä rakennusten välinen katutila toimii julkisena tai puolijulkisena toiminnan ja sosiaalisuuden keskuksena. Tämä tyyppi on yleisempi Suomessa myös uusilla alueilla. Matalalla ja tiiviillä alueella korttelityypit voivat kuitenkin olla myös näiden kahden välimuotoja tai yhdistelmiä. (Korpivaara & Aalapiha 2005, 8).

Matalan ja tiiviin rakentamisen ytimenä voidaan pitää asukkaiden piha-asumista ja siihen liittyvää elämäntapaa. Näihin kuuluvat erilaiset ulkoaktiviteetit kuten ulkoilu ja puutarhanhoito. Nämä liittyvät käsityksiin hyvästä terveellisestä elämästä ja tukee myös osan asukkaiden ekologisia tavoitteita. Matalan ja tiiviin rakentamisen etuina pidetään alempia rakennuskustannuksia, ystävyys- ja naapurussuhteiden muodostumisen helpottumista ja rakennustavan sopimista hyvin täydennysrakentamiseen. (Kuismanen 2005).

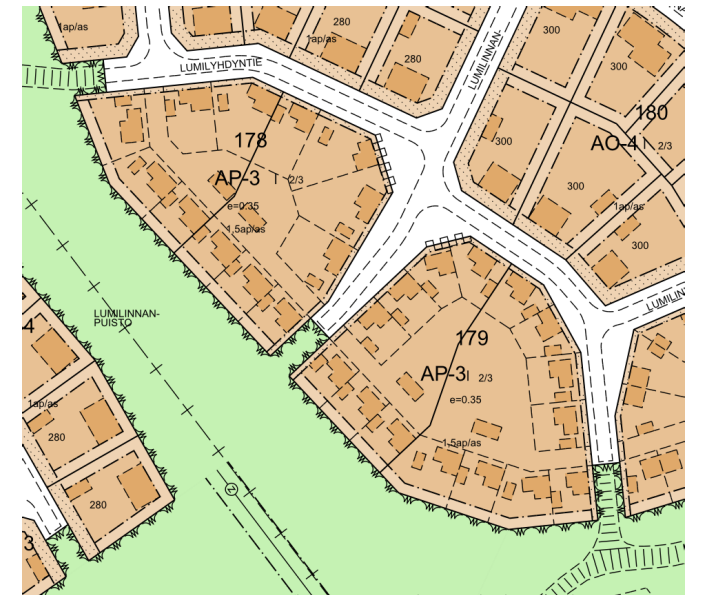
Matalaa ja tiivistä rakentamista Oulussa

Olen työtä varten tarkastellut kolmea Ouluun suunniteltua matalaa ja tiivistä asuintai korttelialuetta. Kortteleiden valinnassa olen pyrkinyt huomioimaan erilaiset pysäköintiratkaisut ja erilaisten piha-alueiden muodostumisen suhteessa rakennusmassoihin.

Talvikangas, korttelit 178 ja 179, Oulu

Korvensuoran suuralueella sijaitsevan Talvikankaan korttelin 178 ja 179 kaavamerkintä, AP-3, sallii alueelle rakennettavan kaksikerroksisia pientaloja, kytkettyjä pientaloja ja rivitaloja. Korttelialue on tullut toteuttaa yhtenäisen korttelisuunnitelman mukaan ja rakentamista on rajattu tehokkuuteen 0,35. Asemakaava on tullut voimaan 1999. (Kuva 1)

Korttelissa rakennukset rajaavat selkeästi yhteisen piha-alueen, jossa sijaitsee talousrakennus ja leikkialue. Jokaiselle asunnolle on varattu omaa pihaa ja pieni etupiha-alue. Kaikista rakennuksista on näkymät yhteiselle korttelipihalle. Tarkastellessa kaavan ohjeellisia rakennuspaikkoja ja ilmakuvan toteutunutta tilannetta, on huoneistokohtaiselle pysäköinnille varattu enemmän tilaa ja etupihaa kasvatettu. Tällöin tilavat yhteispiha-alueet ovat väistyneet huoneistojen omien pihojen tieltä. Ratkaisu lisää yksityisyyttä, mutta vähentää yhteispihojen käyttömahdollisuutta. (Kuva 2)



Kuva 1. Ote ajantasa-asemakaavasta Oulun Talvikankaalta ©Oulun kaupunki, yhdyskunta- ympäristöpalvelut (Karttatie - Oulun seudun karttapalvelu)

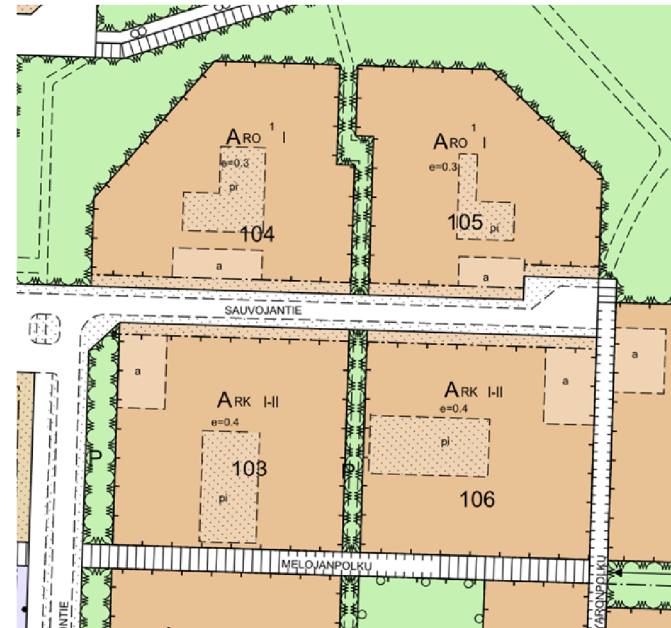


Kuva 2. Ote ilmakuvasta Oulun Talvikankaalta ©Oulun kaupunki, yhdyskunta- ympäristöpalvelut (Karttatie - Oulun seudun karttapalvelu)

Niittyaro, korttelit 103–106, Oulu

Koskelan Niittyarolla sijaitsevien korttelit muodostuvat omakotitaloista, rivitaloista ja asuinkerrostaloista. ARO¹ on rivitalojen ja omakotitalojen korttelialue (korttelit 104 ja 105) ja ARK on rivitalojen ja asuinkerrostalojen korttelialue (korttelit 103 ja 106). Rakennukset ovat 1–2-kerroksisia ja kortteleiden tehokkuutta ohjataan luvuin 0,3 ja 0,4. Asemakaava on tullut voimaan vuonna 2000. (Kuva 3)

Kortteleissa asemakaavassa on varattu yhteispihalle oma alue korttelin keskeltä. Pysäköinti on ratkaistu korttelikohtaisesti, mutta osassa kortteleita pysäköintialue näkyy suoraan yhteispihalle. Hyvän kokoisien yhteispihan lisäksi useimmissa ARO¹-kortteleiden asunnoissa on varattu hyvin tilaa sekä etu- että takapihoille. Kortteleissa on hyvä vaihtelu yksityisen ja julkisen tilan välillä. Osa asuntojen pihoista jää varjosiin ilmansuuntiin, mutta molemminpuolinen oma piha ja yhteispiha luovat erilaisia käyttömahdollisuuksia eri tilanteisiin.



Kuva 3. Ote ajantasa-asemakaavasta Oulun Niittyarolta
©Oulun kaupunki, yhdyskunta- ympäristöpalvelut
(Karttatie - Oulun seudun karttapalvelu)



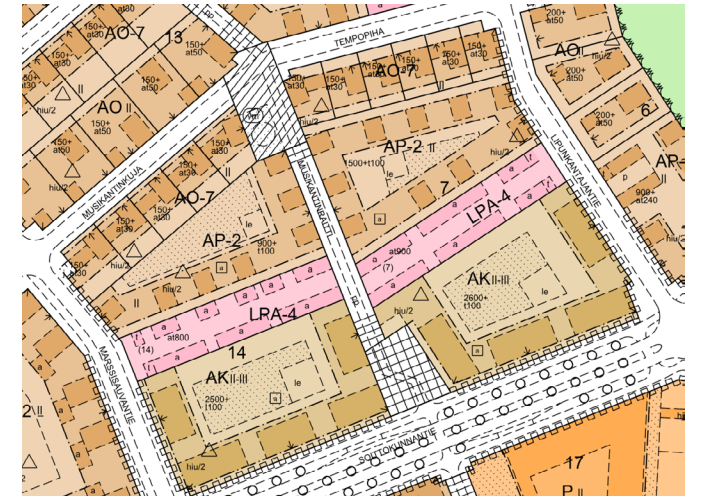
Kuva 4. Ote ilmakuvasta Oulun Niittyarolta
©Oulun kaupunki, yhdyskunta- ympäristöpalvelut
(Karttatie - Oulun seudun karttapalvelu)

Hiukkavaara, korttelit 7 ja 14, Oulu

Hiukkavaaran Soittajankankaalla sijaitsevat korttelit 7 ja 14 muodostuvat asuinkerrostalojen (AK) ja asuinpienalojen (AP) korttelialueista. Korttelialueiden käytössä sijaitsee lähipysäköintialue, johon on osoitettu pysäköintikatosten (a) lisäksi myös osa alueen talousrakennuksista (t). Asemakaava on tullut voimaan 2014. (Kuva 5)

Myös näissä kortteleissa rakennukset rajaavat selkeästi oman pihapiirin ja osaan jää hyvin yhteiskäyttöpihaa. Lähipysäköintialueen käyttäminen rauhoittaa pihapiirit, piilottaa autot yhteispihalta ja vapauttaa ajoliikenteelle osoitettua tilaa yhteispihaa varten. Ulkokehälle työntyvät rakennusmassat vähentävät oman yksityispihan määrää, mutta häviö kasvattaa yhteiskäyttöpihan kokoa. Yksityisyyttä alueelle luodaan rakennussuunnittelun keinoin, koska kaksikerroksisesta massasta näkee laajalle omaan pihapiiriin.

Alueen ilmakuvasta kuitenkin ilmenee, että rakennusten sijainti poikkeaa asemakaavan ohjeellisista sijainneista ja sekä omaa pihaa että yhteispihaa on niukasti. (Kuva 6)



Kuva 5. Ote ajantasa-asemakaavasta Oulun Hiukkavaarasta.
©Oulun kaupunki, yhdyskunta- ympäristöpalvelut
(Karttatie - Oulun seudun karttapalvelu)



Kuva 6. Ote ilmakuvasta Oulun Niittyarolta
©MML

2.2 Yhteisöllisyys

Yhteisöllisyys on käsitteenä moniulotteinen ja sosiologia käsittelee ilmiötä erilaisten teorioiden kautta. Olen lähestynyt tässä työssä yhteisöllisyyttä Émile Durkheimin näkemyksen ja Heikki Lehtosen yhteisyyssmääritelmän kautta.

Émile Durkheimin näkemyksen mukaan yhteisöt ja yhteisöllinen elämä ovat edellytyksiä ihmisen olemassaololle ja toiminnalle. Yhteisyydentunne ja luo perustan yksilön ja yhteiskunnan suhteelle ja pitää yhteiskunnat koossa. (Antikainen, Rinne & Koski 2013, s. 17). Lehtonen (1990, 25–26) määrittelee yhteisöllisyydellä viitattavan sosiaalisen vuorovaikutuksen ominaisuuteen, tapaan tai toimintaperiaatteeseen (toiminnallinen yhteisyys), mutta se voidaan käsittää myös ideana toimintatavasta tai symbolisena tavoitteena (symbolinen yhteisyys).

Erilaisilla maankäytön ratkaisuilla voidaan vaikuttaa alueen olemassa olevaan yhteisöllisyyteen sitä vahvistavasti tai heikentäen, mutta ei kuitenkaan määräävästi. Sama koskee uusien alueiden rakentamista: luodaanko yhteisöllisyyden syntymistä tukevia tiloja ja alueita? Yhteisöllisyyden syntymisen suhteen on tärkeää luoda ja säästää sellaisia paikkoja, ns. solmukohtia, joissa ihmiset kohtaavat ja jotka ovat tärkeitä alueen asukkaille. Yhteisyyden kokemuksesta voidaan vahvistaa tukemalla asukkaita symbolisesti ja toiminnallisesti yhdistäviä tekijöitä. (Väisänen 2020, 192–193)

Sosiaaliset siteet muodostuvat usein töihin tai omiin harrastuksiin liittyvissä piireissä, joten asuinalueella yhteisöllisyys perustuu heikompiin sosiaalisiin siteisiin. Heikommat sosiaaliset siteet voidaan kuitenkin valjastaa alueen viihtyisyyttä ja toimintaa tukevaksi toiminnaksi, jos näiden siteiden syntymiseen luodaan paljon mahdollisuuksia. (Vuoristo 2014, 74)

Yhteisöllisyyttä ja hyvin toimivia sosiaalisia verkostoja on havaittu syntyneen usein silloin, kun hyvin saman tyyppisiä ihmisiä sijoittuu samaan paikkaan. Leikkipaikat toimivat samassa elämänvaiheessa olevien lapsiperheiden luontevina kohtauspaikkoina ja samaan aikaan talonsa rakentaneista perheistä koostuvassa naapurustossa suhteet toimivat yleensä hyvin. Sosiaalisesti kestävä ympäristön tulisi myös sisältää erikokoisia, -hintaisia ja -tyyppisiä asuntoja, jotta alueelta löytyisi erilaisiin elämäntilanteisiin. Elämäntilanteen muuttuessa asukkaalle voi olla tärkeää löytää uusi koti omalta tutulta asuinalueelta ja monipuolinen asuntotarjonta vähentää alueellista eriytymistä. (Manninen 2000, 17–19)

Keinot

Rakennusten sijoittelun rooli ja avoimen tilan rajaaminen ovat tärkeää julkisen, puolijulkisen ja yksityisten alueiden jäsentymisessä. Selkeä tilahierarkia helpottaa asukkaiden liikkumista ja oleskelua alueella. Tämä helpottaa ihmisten tutustumista toisiinsa ja paikkaan kuuluvuuden tunnetta (Gehl 2011, 59). Asukkaille tulee olla tarjolla myös yksityistä tilaa. Esimerkiksi: yksityisenä tilana voi olla asunnon lisäksi oma parveke tai piha, joka liittyy puolijulkiseen asukaspihaan, josta on kulku julkiselle pysäköintialueelle.

Oma yksityisempi piha tai parveke on tärkeä. Usein omalla, pienemmälläkin, pihalla tai parvekkeella mahtuu seurustelemaan vierai-

den kanssa, harrastamaan puutarhanhoitoa, ottamaan aurinkoa ja grillaamaan. Pienemmän pihan etuna on sen helppohoitoisuus. (Kuismanen 2005, 7). Asukkaan ohjaaminen yhteispihan käyttöön lisää kohtaamisia naapureiden kanssa, mutta se on tehtävä hienovaraisesti.

Taloyhtiöiden pihajärjestelyt ovat olennainen osa yhteisöllisyyden ja yhteisen puuhastelun mahdollistamista. Pihoihin voidaan sijoittaa grillikatoksia, puutarhapalstoja, leikkipaikkoja ja jättää pihojen ylläpito osittain asukkaiden vastuulle, järjestää talkoita ja korostaa asukaslähtöisyyttä suunnittelussa. (Manninen 2000, 17). Laadukkaat yhteispihat vähentävät tarvetta omalle pihalle ja tukevat piha-asumisen ajatusta, jossa laadukas ympäristö houkuttelee viettämään vapaa-aikaa ulkona. Yksinkertaisin tapa kasvattaa asukkaiden ulkona vietettyä aikaa on riittävät ja viihtyisät istumapaikat niin julkisissa kuin puolijulkisissa ulkotiloissa (Gehl 2011, 157–160).

Pysäköinnin keskittäminen asunnon edessä sijaitsevan pysäköintipaikan sijaan lisää asukkaiden jalan liikkumista pihapiirissä, millä on sosiaalisia kohtaamisia lisäävä vaikutus (Gehl 2011, 77). Pysäköinti voidaan järjestää myös katupysäköintinä. Pysäköintipaikkojen siirtäminen pois pihapiiristä rauhoittaa piha-alueita moottoriajoneuvoliikenteeltä, millä on turvallisuutta ja viihtyisyyttä lisäävä vaikutus. Pihojen suunnittelussa tulee kuitenkin huomioida esteettömyys ja pelastustiet, joten asuntojen eteen tai läheisyyteen tulee olla ajoyhteys.

Julkiset aukiot ovat tärkeitä paikkoja yhteisen toiminnan näyttämöinä ja kohtaamispaikkana (Vuoristo 2014, 75). Varsinkin omatonttisella pientaloalueella, missä ei samalla tavalla muodostu yhteispihoja, julkiset aukiot, virkistysalueet ja yhteiskäyttöön osoitetut tilat toimivat ihmisten kohtaamispaikkoina. Aukiot mahdollistavat pitkäkestoisen toiminnan ja aukiolla toimintaan yhdistyvät oleskelu ja läpikulku.

Yhteistilat ovat tärkeä, olivat ne sitten taloyhtiökohtaisia tai yleisesti alueen asukkaita palvelevia. Käytettävien sisätilojen tärkeys kasvaa talvella, kun ulkoaktiiviteettien määrä rajautuu tai ne tarvitsevat tuekseen sisätiloja (Manninen 2000, 18). Yhteiskäyttötiloissa asukkaiden on mahdollista järjestää erilaisia tapahtumia ja toimintaa, jossa alueen asukkaat tutustuvat toisiinsa ja viettävät aikaa yhdessä. Yhteiskäyttötilat voivat mahdollistaa myös sellaisen toiminnan, johon ei välttämättä ole kotona tilaa, kuten saunominen, erilaiset käsityöt, kuntosalin käyttö tai etätyöskentely.

Yhteis- ja kerhotilojen lisäksi alueen päiväkotiteja ja kouluja voidaan käyttää yhteisölliseen toimintaan, kun rakennukset ovat ainakin osittain iltaisin tyhjillään. Erilaiset julkiset palvelut kuten koulut, nuorisotilat ja vanhusten palvelutalot voidaan liittää toisiinsa, jolloin syntyy palvelukeskittyviä kaikenikäisille. (Manninen 2000, 18).

Asukasyhdistyksillä on myös suuri rooli alueen kehittämisessä ja alueen asukkaita yhdistävissä aktiviteeteissa. Asukasyhdistykset järjestävät erilaisia asukkaita yhdistäviä tapahtumia, pitävät huolta asukkaiden yhteisistä eduista ja usein toimivat organisaationa, joka ylläpitää yhteiskäyttöön suunnattuja tiloja.

3. KORVENSUORA

3.1 Alueen sijainti

Tämän työn suunnittelualue, Korvensuoran koulun tontti ja sen lähiympäristö, sijaitsevat Oulussa Huonesuolla Korvensuoran kaupunginosassa.

Korvensuora sijaitsee Oulussa Korvensuoran suuralueella n. 6 km Oulun Kauppatorilta Koilliseen. Korvensuoran koulu sijaitsee osoitteessa Leväsuonkuja 3, Kuusamontien vieressä.



Kuva 7. Suunnittelualan sijainti. Kuva on merkitty Korvensuoran kaupunginosa valkoisella rajauksella ja Korvensuoran suuralueen alue valkoisella pisteviivalla. Suunnittelualue on valkoisen pisteen kohdalla alueiden sisällä.
©MML

3.2 Korvensuoran kehitysvaiheet

Korvensuoran historian kartoittamiseksi olen käyttänyt lähteenäni Korvensuoran asukasyhdistys ry:n verkkosivujen historiikkia. Historiikki on julkaistu vuonna 1990, jolloin yhdistyksen nimi oli vielä Korvensuoran Kiinteistöyhdystys ry.

Korvensuoran asutuksen voidaan katsoa alkaneen vuonna 1730-luvulla, jolloin Korvensuoran lähialueelle perustettiin neljä ruotusotilaiden ylläpitämää torppaa. Ruotumiehille osoitettiin torppa, joka muodostui 2–6 rakennuksesta ja omasta pelto- ja viljelysmaasta. (Korvensuora, 2015.)

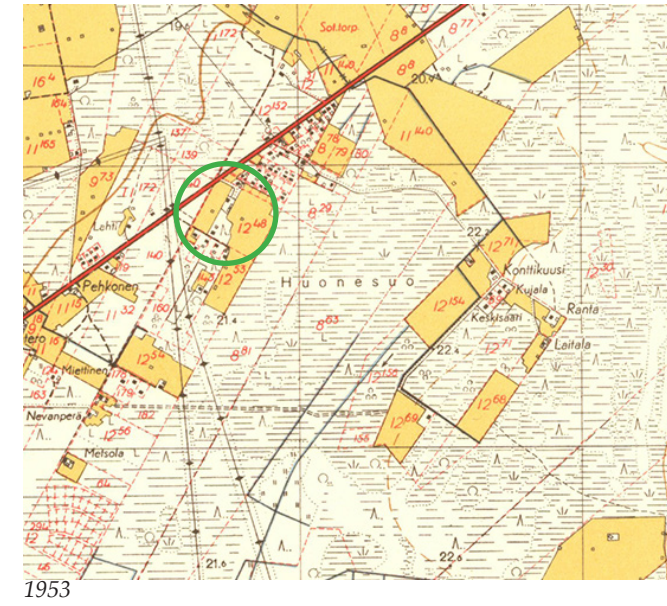
Seuraava vaihe Korvensuoran kehityksessä on ollut 1800-luvun lopussa isojako, jolloin alueelle perustettiin neljä uutta torpparitilaa. Asutustoiminnasta on vain niukasti tietoa ennen 1920-lukua. 1920- ja 1930-luvuilla Korvensuoran suoaluetta raivattiin ja kuivattiin hätäaputöinä, joita kunnat osoittivat työttömille asukkailleen. Alueelle perustettiin uusia asutustiloja valtion myöntämän asutuslainan turvin. (Korvensuora, 2015.)

Alueen rakennuskaava astui voimaan 1940-luvun lopussa ja alueen täydennysrakentaminen lisääntyi. Aravalainoitus oli suurin rakentamisen rahoitustapa, vaikka sitä myönnettiin vain vähintään seitsenhenkisille perheille. Koska rakentamista ei valvottu, oli myös rakentamista hyvin vapaamuotoista. (Korvensuora, 2015.)

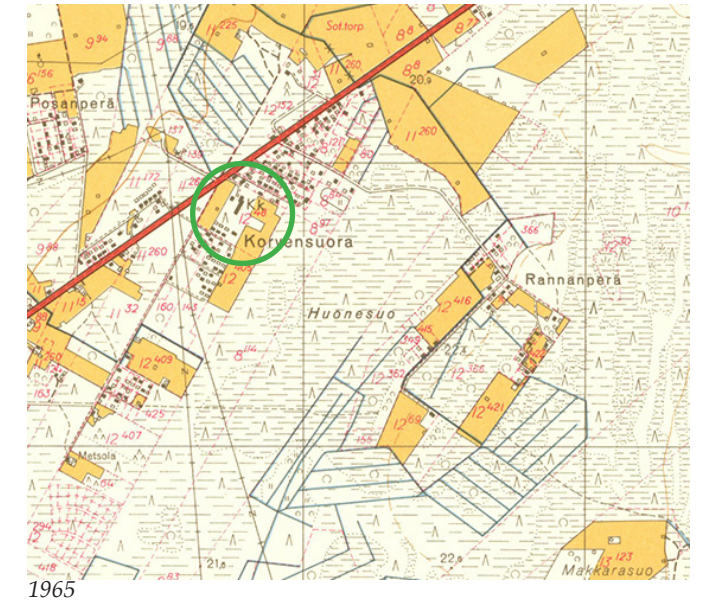
Korvensuora on kuulunut alun perin Oulujoen kuntaan. Korvensuoralaiset toivoivat kunnallistekniikan ja palvelujen saavutettavuuden parantamista, joten alueen liittämistä Oulun kaupunkiin alettiin vaatia 50-luvulla. Tämän johdosta Oulujoen kunnanvaltuusto päätti liittää alueen osaksi Oulun kaupunkia ja alue liitettiin Ouluun 1.1.1961. (Korvensuora, 2015.)

Toinen laajempi lisärakentamisen vaihe tapahtui 1980-luvulla, kun Korvensuoralle valmistui asemakaava 1970-luvun lopussa. Korvensuoran Huonesuolle rakentui paljon uusia omakoti- ja rivitaloja. Yhdistyksen toiminta-alueella Korvensuoran suuralueella oli vuonna 1980 n. 700 asukasta ja asukasmäärä kasvoi 1990-luvulle tultaessa kolmeen tuhanteen. (Korvensuora, 2015.)

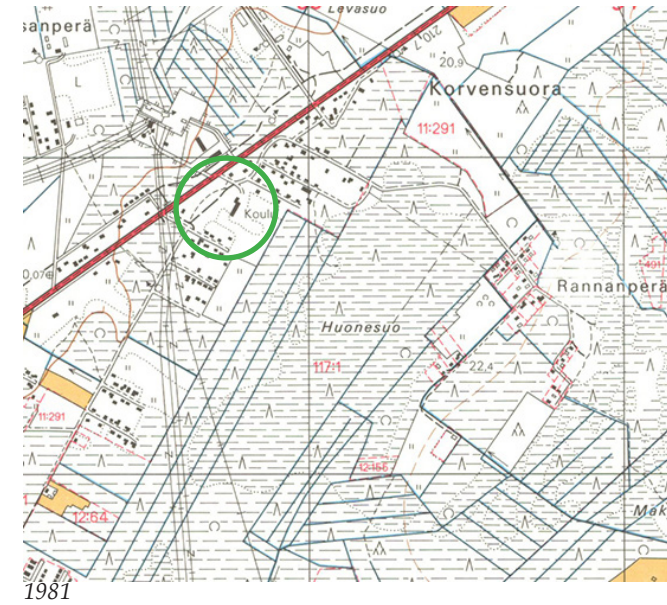
Kuva 8. Viereinen sivu.
Peruskarttakuvia eri vuosilta.
Suunnittelualue merkitty vihreällä ympyrällä.
©MML



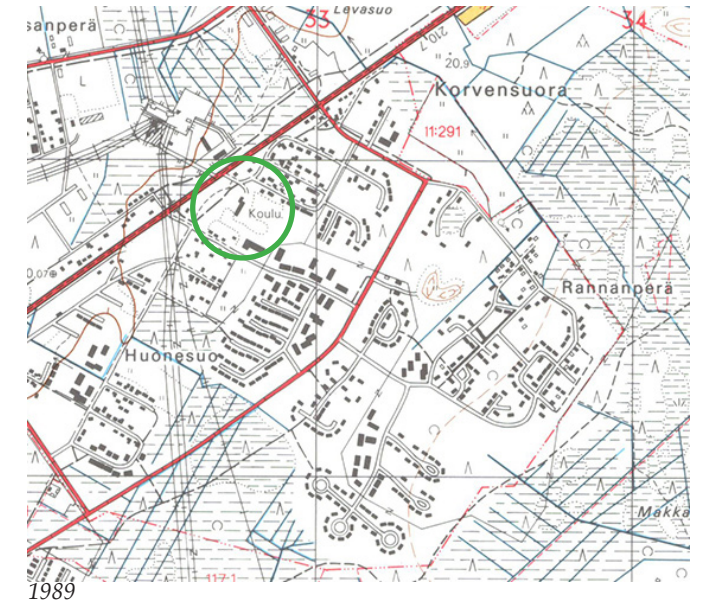
1953



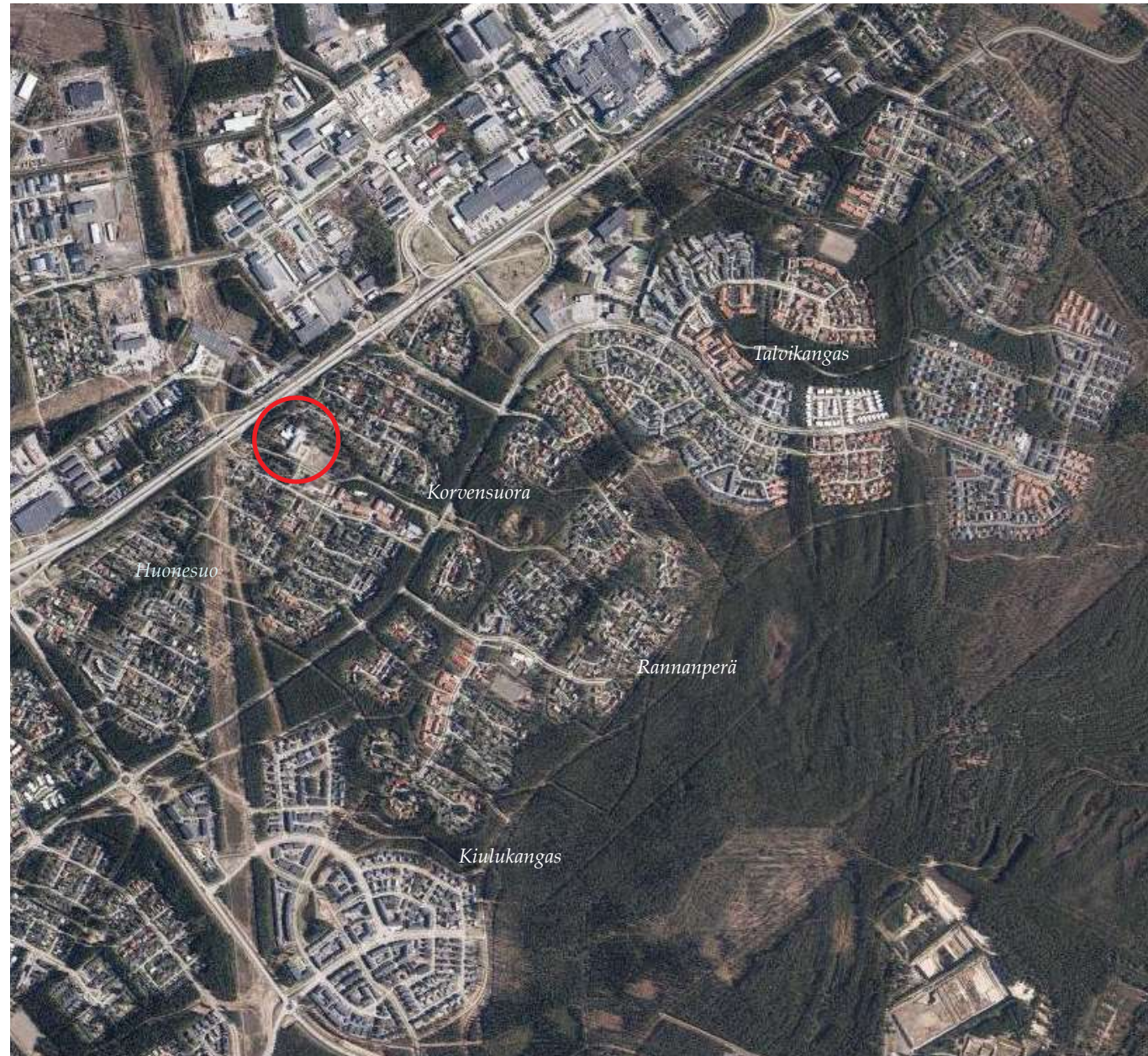
1965



1981



1989

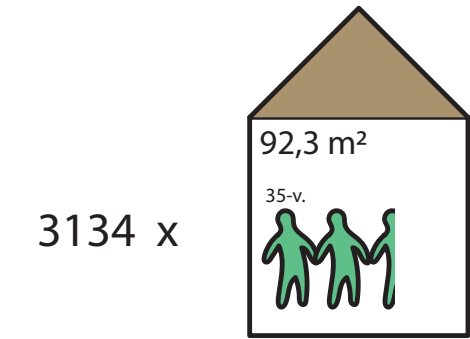


Kuva 9.
Ilmakuva Oulun Korvensuorasta tämä päivänä.
Kuvasta näkee kuinka rakennuskanta on laajentunut. Uudemmat
alueet Talvikangas (idässä) ja Kiulukangas (etelässä).
Suunnittelualue merkitty punaisella ympyrällä.
©MML

3.3 Korvensuoran tilastoja

Korvensuoran postinumeroalue, 90630 Korvensuora, kattaa Korvensuoran kaupunginosan lisäksi Ruskon, Ruskonselän, Heikinharjun, Korvenkylän, Saviharjun ja Talvikankaan kaupunginosat. Korvensuoran kaupunginosa on asukasluvultaan suuralueensa toiseksi suurin alue Talvikankaan jälkeen. Oulun kaupungin tilastojen mukaan 2019 vuoden lopussa asukkaita Korvensuoran suuralueella on ollut 8 023, joista Korvensuoran kaupunginosassa asui 3 381 (n. 42 %) ja Talvikankaalla 4 011 (n. 50 %). (Oulu (b) 2020.)

Tilastokeskuksen aineiston mukaan (SVT (a)), vuonna 2019 postinumeroalueella, 90630 Korvensuora, on ollut asukkaita yhteensä 7 643 ja asukkaiden keski-ikä oli 35 vuotta. Koko Suomen asukkaiden keski-ikä on ollut vuoden 2019 tilaston (SVT(b)) mukaan 43 vuotta ja oululaisten keski-ikä 39 vuotta, joten Korvensuorassa asuu keskimääräistä nuorempaa väestöä. Talouksia postinumeroalueella on yhteensä 3134 kpl ja niiden keskipinta-ala on 2,4 asukasta. Asuinväljyys on 38,5 m² per asukas. Talouksista omistusasunnoissa asuu 2397, vuokra-asunnoissa 713 ja muissa asunnoissa 24. Asuntoja alueella on 3234 kpl ja niiden keskipinta-ala on 92,3 m². Asunnoista pientaloasuntoja on 2591 ja kerrostaloasuntoja 643. (SVT (a))



Kaavio 1. Korvensuoran asukastilastoja. Tietoähde: SVT (a)

Korvensuoran asukkaat ovat keskimäärin parempituloisia ja koulutetumpia kuin Oulun asukkaat keskimäärin. Prosentuaaliset osuudet on esitetty kaavioissa 2 ja 3. (SVT (a))

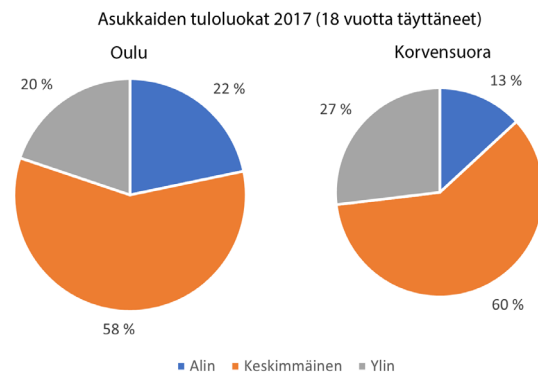
Korvensuoran talouksista (kaavio 4) suurin osa, n. 47 %, on aikuisten talouksia, joissa kaikki asukkaat ovat 18–64-vuotiaita. Toiseksi suurin osa talouksista, n. 37 %, on lapsitalouksia, joissa on vähintään yksi alaikäinen lapsi. Tähän luokkaan kuuluvat myös yksinasuvat alaikäiset asukkaat. Kolmanneksi suurin yksittäinen ryhmä, n. 30 %, ovat yksinasuvien taloudet.

Työmarkkinat 2017 -tilaston (SVT (c)) mukaan postinumeroalueen työllisyysaste on ollut 78,3 % ja työttömyysaste 9,3 %.

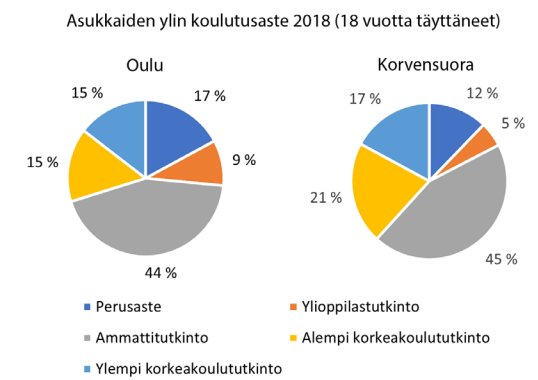
Tulevaisuuden näkymiä

Tilastokeskuksen väestöennusteen 2019 (SVT (d)) mukaan Oulu on väestökasvuinen kunta vielä vuoteen 2039 asti, jonka jälkeen vuonna 2040 Oulun väkiluku lähtee laskuun. Tulevaisuudessa väestö on keskimäärin vanhempaa ja eläkeikäisten lukumäärä kasvaa noin kaksinkertaiseksi. Alle 25-vuotiaiden osuus väestöstä vähenee, mutta ns. ”työikäisten” (25–65) osuus kasvaa hieman (kaaviot 6 ja 7, viereinen sivu) (SVT (d)). Tulevaisuutta ajatellen rakennus- ja aluesuunnittelussa tulee enenevässä määrin ottaa huomioon ikäihmisten tarpeet.

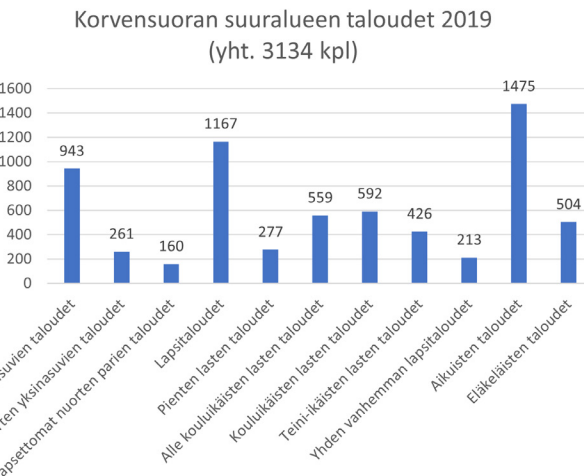
Oulun kaupungin teettämän asukastutkimuksen (Oulu (c) 2017) mukaan suurin syy muuttamiseen on ollut asunnon koko. Seuraavan kymmenen vuoden muuttoaikeet kohdistuivat suurimmalla osalla Oulun keskustaan tai muualle Oulussa. Kyselyyn vastanneista suurin osa, n. 40 %, muuttaisi mieluiten kerrostaloon, n. 27 % omakotitaloon ja n. 25 % pari- tai rivitaloon. Yksinasuvien toiveasunnon talotyyppi oli melkein puolella (n. 45 %) vas-



Kaavio 2. Asukkaiden tuloluokat Oulussa keskimäärin ja Korvensuoran postinumeroalueella. Lähde: SVT (a) ja SVT (b)



Kaavio 3. Koulutusasteet Oulussa ja Korvensuoran postinumeroalueella. Lähde: SVT (a) ja SVT (b)



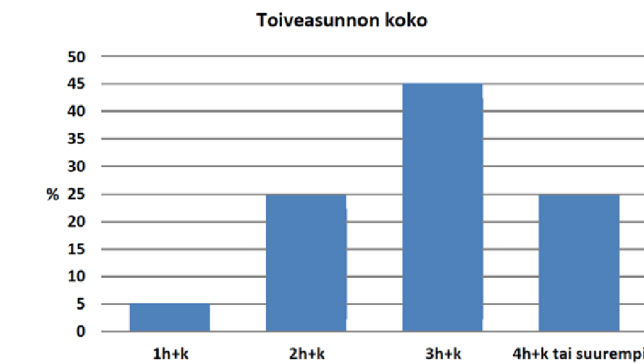
Kaavio 4. Erilaisten talouksien määrät postinumeroalueella. Sama talous voi kuulua useaan ryhmään. Lähde: SVT (a)

tanneista omakoti-, rivi- tai paritalo. (Oulu (c))

Omakotitalo ja rivi- tai paritalo olivat suosituimmat talotyytit kaikissa 25–64-vuotiaiden ikäryhmissä. Kyselyyn vastanneista oululaisista n. 35 % muuttaisi mieluiten pientaloalueelle, joka sijaitsee 10 km sisällä Oulun keskustasta. Toiveasunnon kokona suosituin oli 3h+k (45 % vastanneista) ja vähiten suosittu 1h+k (5 % vastanneista). (Kaavio 5)(Oulu (c))

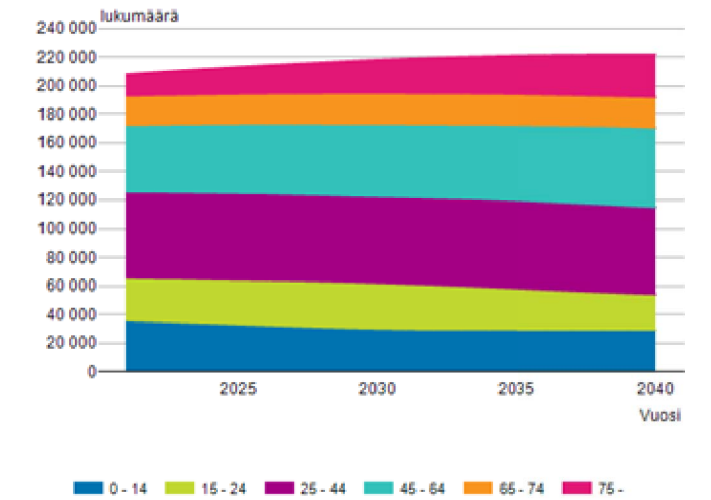
Koska Korvensuoran Huonesuo on omakotitalopainotteinen alue ja suurempia asuntoja on suhteessa enemmän saatavilla, tulee uusien asuntojen monipuolistaa tarjontaa. Pienemmät yhtiömuotoiset erillistalot, rivitalot ja pienkerrostalot mahdollistavat eri kokoisten asuntojen rakentamisen joustavammin kuin omatontillinen erillispientaloratkaisu.

Suunnittelualueella voisi tilastojen näkökulmasta asua tulevaisuudessa yksinasuvat, työikäiset pariskunnat, lapsiperheet ja eläkeläiset, jotka toivovat asuvansa pientaloalueella, mutta joilla ei ole mahdollisuutta tai tahtoa hankkia omakotitaloa.

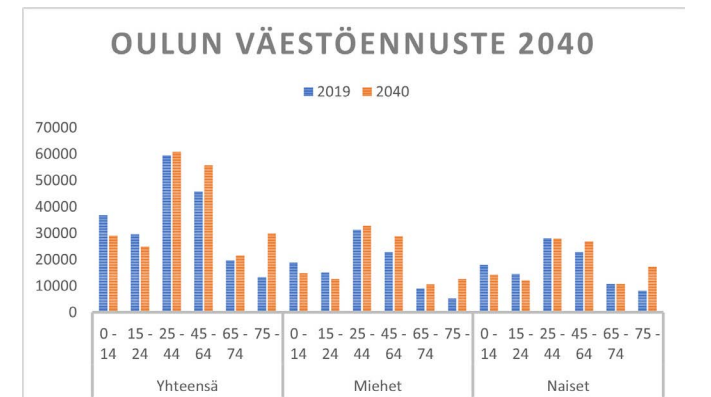


Kaavio 5. Asukastutkimuksen tuloksia toiveasunnon koosta. Lähde: Oulu (c)

Väestöennuste 2019: Oulu 2020-2040



Kaavio 6. Oulun Väestöennuste 2040. Yli 45-vuotiaiden osuus väestössä kasvaa ja alle 24-vuotiaiden pienenee. Lähde: SVT (d)



Kaavio 7. Oulun väestöjakauma vuonna 2019 ja väestöennuste 2040. Lähde: SVT (d)

3.4 Korvensuoran yhteisöllisyys

Korvensuoralla on yhteisöllisyyttä tarkasteltaessa pitkä historia, mikä on aikojen saatossa yhdistänyt alueen asukkaita, ja toiminnan tulokset näkyvät alueella tänäkin päivänä. Olen käyttänyt alueen yhteisöllisen toiminnan tarkastelun lähteenä asukasyhdistyksen verkkosivujen historiikkaa.

Toiminnan alkuvaiheet ja kehittyminen

Ennen asutuksen kasvua ja kunnallistekniikan rakentamista asuminen alueella on ollut nykypäivän valossa haastavaa. Alue oli soinen ja koska kunnan teitä ei ollut, kulminen oli haastavaa. Naapuriapu oli tavallista ja asukkaat tulivat keskenään hyvin toimeen. Asukkaat pitivät Korvensuoraa hyvänä paikana lapsille luonnonläheisyyden vuoksi. (Korvensuora (a))

Koska asukkaat tunsivat hyvin toisensa, oli yhteisten asioiden hoitaminen helppoa. Alueen asukkaat järjestivät yhteisiä kokouksia, iltamia, talkoita ja vapaa-ajan aktiviteetteja. Korvensuoran Kiinteistöyhdistys (nykyisin Korvensuoran asukasyhdistys) perustettiin vuoden vaihteessa 1961, kun Korvensuora liitettiin Oulun kaupunkiin. Asukkaat kokivat, että oman alueen asioita, kuten kunnallistekniikan parantamista, saataisiin ajettua parhaiten yhdessä organisoitun toiminnan kautta. Kyläkokous kutsuttiin koolle marraskuussa 1960 ja perustava kokous pidettiin Korvensuoran uudella kansakoululla

(nyk. Korvensuoran koulu) jo joulukuussa samana vuonna. (Korvensuora (a))

Korvensuoran Kiinteistöyhdistyksen toiminta on uusien alueiden rakentamisen jälkeen laajentunut ajan saatossa kattamaan kaikkien Korvensuoran suuralueen asukkaiden asioita. 1980-luvulla yhdistys alkoi hyväksyä Oulun lähidemokratiakokeilun innoittamana jäsenikseen yleisesti kaikki toiminta-alueen asukkaat. Korvensuoran Kiinteistöyhdistys on vaihtanut nimensä 2000-luvun alussa Korvensuoran asukasyhdistys ry:ksi. (Korvensuora (a))

Asukastoiminta

Asukasyhdistys on ollut ajamassa monia alueellisesti tärkeitä asioita. Asukasyhdistys on ajanut Hönttämäen ja Korvensuoran koulujen laajentamisia ja 1990-luvulla Korvensuoralle ajettiin myös omaa yläkoulua. Asukasyhdistys on ottanut kantaa yleisesti infran kehittämiseen, kaavoitusasioihin, joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen yhteyksien kehittämiseen, kaupallisiin palveluihin ja muiden julkisten palveluiden kuten kirjasto- ja nuorisotoiminnan kehittämiseen. Yhdistys on pitänyt toiminta-alueensa lisäkaavoittamista tärkeänä, jotta uusien asukkaiden myötä palvelut pysyvät Korvensuorassa ja palvelujen taso paranee. Tärkeänä on pidetty myös alueen viihtyisyyttä, matalaa melutasoa, hyvää ilmanlaatua ja muita ympäristöarvoja. (Korvensuora (a))

Nuorisotoiminta vilkastui 1980-luvulla ja Korvensuoran koululla pidettiin avoimien ovien iltoja, jotka keräsivät vuositasolla tuhansia kävijöitä. Koululla järjestettiin myös erilaista kerhotoimintaa ja nuorisotoiminta on järjestänyt erilaisia retkiä ja tutustumismatkoja alueen nuorille. (Korvensuora (a))

Nykyisin asukasyhdistyksen asukastupa sijaitsee Talvikankaan koulun yhteydessä ja koululla on oma erillinen nuorisotalo. Yhdistyksen tilat on tarkoitettu kaikille alueen asukkaille ja asukastuvalla voi järjestää useamman kymmenen ihmisen tapahtumia. Asukasyhdistys toimii vielä tänäkin päivänä aktiivisesti ja ottaa kantaa aluetta koskeviin asioihin. Palvelutason parantamista pidetään tänäkin päivänä tärkeänä asiana. (Korvensuora (b))

4. SUUNNITTELUALUE



Kuva 10. Suunnittelualan lähiympäristön rakeisuuskaavio Korvensuoran Huonesuolta.
© MML

4.1 Alueen esittely

Tämän työn suunnittelualue sijaitsee Korvensuoran kaupunginosan Huonesuolla. Suunnittelualue pitää sisällään Korvensuoran koulun tontin ja osan viereisestä Suokukka-puistosta.

Alue rajautuu länsireunaltaan Korvensuoranpolkuun ja eteläreunaltaan Huonesuonpolkuun, jotka ovat pyöräväyliä. Alueelle ajetaan eteläpuolella sijaitsevan päiväkodin vierestä Leväsuonkujaa pitkin, minkä kautta ajoneuvo-liikenne tulee myös suunnitelmissa toteuttaa.

Korvensuoran koulu koostuu vuonna 1957 valmistuneesta osasta ja 1992 valmistuneesta laajennusosasta, joka sijaitsee alkuperäisen osan länsipuolella.

Suokukkapuistossa sijaitsee koulun käytössä ollut urheilukenttä, maanalainen väestönsuoja ja näitä kiertävä kuntorata. Suunnittelualueen itäpuolella sijaitsee leikkikenttä. Urheilukenttä on ollut myös päiväkodin käytössä ja suunnitelmissa puistoon tulee sijoittaa pienempi, myös päiväkotia jatkossa palveleva, kenttäalue.

Suunnittelualue on pinnaltaan pääosin hiekkakenttää (kivituhkaa) tai asfalttipäällysteistä. Alueella sijaitsee nurmialueita ja korkeita puita itä-, pohjois- ja länsikulmissa, mutta muutoin alueella ei ole paljon kasvillisuutta. Aluetta kehystävät, päiväkodin ja kentän väliä lukuun ottamatta, vihervyöhykkeet.

Sekä koulurakennus että väestönsuoja ovat saaneet purkupäätöksen, joten niiden tilalle voidaan suunnitelmissa toteuttaa muuta käyttöä.



Kuva 11. Viereinen sivu
Suunnittelualue ja lähiympäristö
Lähde: Oulun kaupunki
Ilmakuva © MML



Kuva 12. Koulurakennuksen alkuperäinen osa etelästä kuvattuna.



Kuva 13. Koulurakennuksen pääjulkisivu.



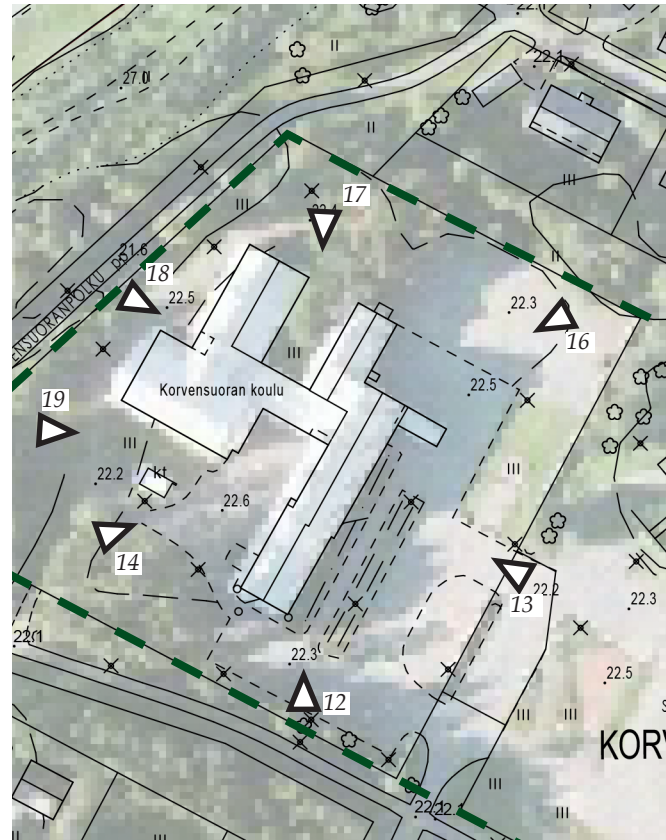
Kuva 16. Koulurakennus koillisesta. Kuvasta näkee hyvin matalemmän koillissiiven.



Kuva 17. Koillissiipi kuvattuna pohjoisesta. Siiven vieressä on korkeita mäntyjä.



Kuva 14. Koulurakennuksen sisäpihaa ja laajennusosan liitos.



Kuva 15. Aukeaman kuvien sijainnit ja kuvaussuunnat



Kuva 18. Laajennusosan sisäänkäynti Korvensuoranpolun puolelta. Liikuntasali on Judo-yhdistyksen käytössä.



Kuva 19. Laajennusosa kuvattuna lännestä.



Kuva 20. Urheilukenttä Leväsuonkujalta päin suunnittelualueelle saavuttaessa.



Kuva 21. Purettavan väestönsuojan sisäänkäynti.

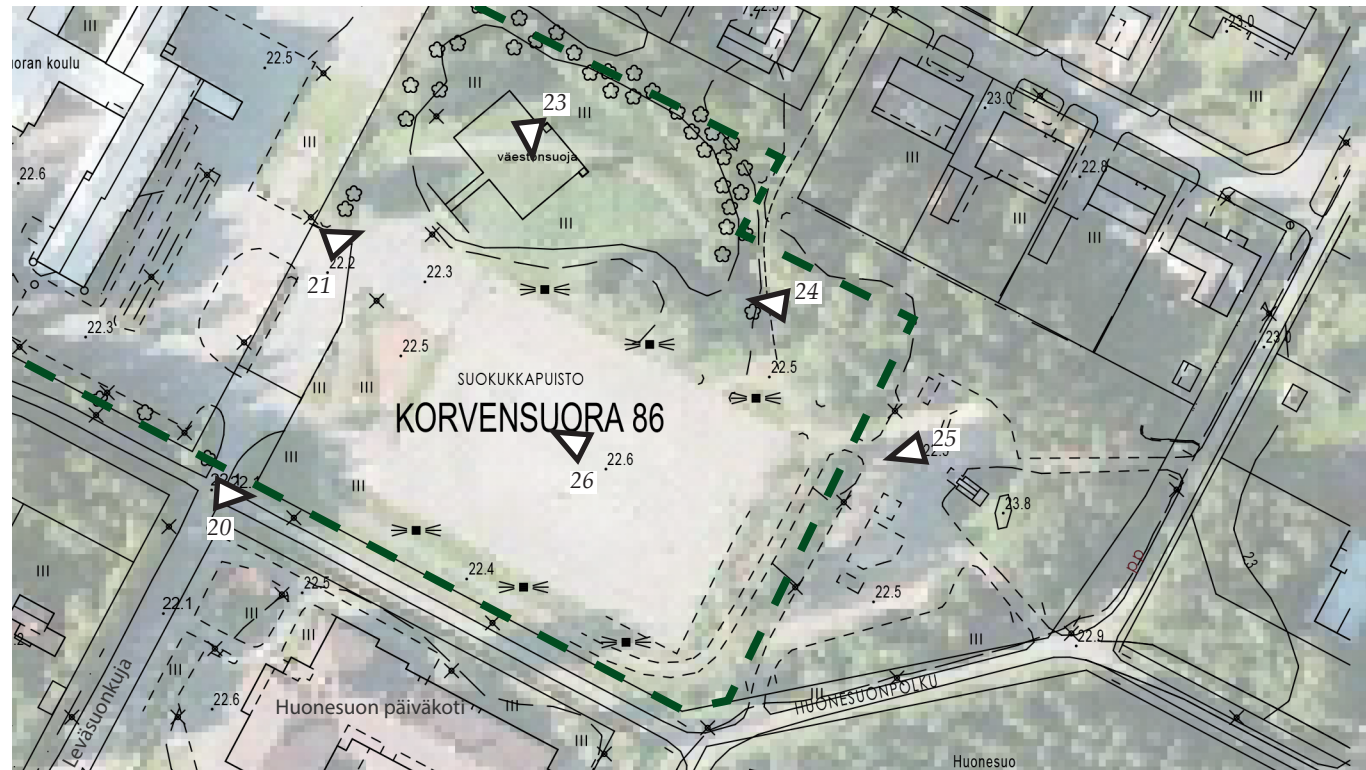


Kuva 23. Urheilukenttä väestönsuojan päältä. Kuvaossa näkyy myös Huonesuon päiväkoti.



Kuva 24. Suunnittelualueita idästä kuvattuna.

Kuva 22. Aukeaman kuvien sijainnit ja kuvaussuunnat



Kuva 25. Suokukkapuistoa suunnittelualueen reunalta.



Kuva 26. Koulurakennus urheilukentältä päin.

4.2 Korvensuoran koulu

Korvensuoran koulu on rakennettu vuosina 1956–1957 ja sen on suunnitellut Suunnittelu Oy E. Niemelä. Nykyisillään koulurakennus koostuu vanhasta alkuperäisestä osasta ja 1992 rakennetusta laajennusosasta. Laajennusosan on suunnitellut Oulun kaupungin rakennusviraston talosuunnitteluosaston arkkitehti Marja-Liisa Teppo.

Koulurakennuksen alkuperäinen osa muodostuu kolmesta osasta: opettajien asunnoista, korkeasta luokkahuoneista sisältävästä keskiosasta ja liikuntasalista. Myöhemmin luokkatilojen käydessä vähiin sali ja asunnot remontoitiin luokkahuoneiksi (Museovirasto, 2018). Koulun ikkunallinen kellarikerros on noin metrin maanpinnan alapuolella ja siellä sijaitsee mm. koulun ruokala- ja keittiötilat. Koulun laajennusosassa sijaitsee uusi liikuntasali pukuhuoneineen, väestönsuoja ja teknisen työn tilat.

Koulu on ilmeeltään jälleenrakennuskauden rakennus. Rakennuksen alapohjana on maanvarainen betonilaatta ja kantava runkorakenne on tiiltä. Julkisivut on vaaleaksi rapatut ja rakennuksessa on pellitetty satulakatto ja epäsymmetrisesti ruudutetut ikkunat. Oulun toiminnassa olevista kouluista tehdyssä inventoinnissa v. 2015 Korvensuoran koulu arvioitiin paikallisesti arvokkaaksi rakennetun kulttuuriympäristön kohteeksi. (Museovirasto, 2018)

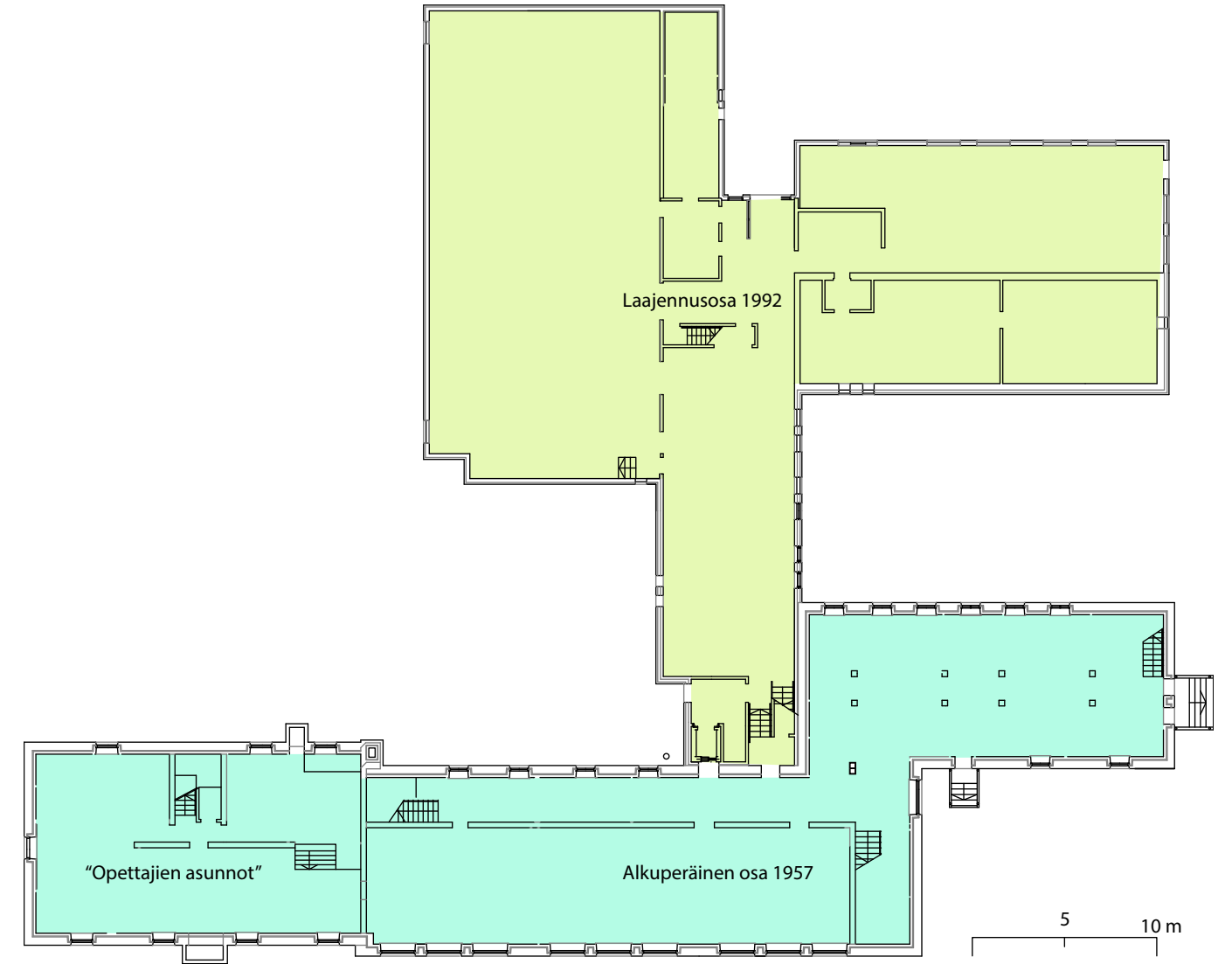
Koulurakennuksen kerrosala on 2 211 m² ja siinä on yksi kellarikerros, kaksi opetustiloja sisältävää kerrosta ja ullakkokerros.

Koulun korjaukset ja nykykunto

Koulurakennuksessa on korjattu vuonna 2001 vanhan osan ilmanvaihto, vuonna 2006 on perusparannettu pysäköinti- ja leikkialueita ja vuonna 2013 rakennukseen on tehty havaittujen sisäilmaongelmien vuoksi kapselointikorjauksia (Raksystems 2019). Koulurakennuksen pohjakerroksen monessa tilassa havaittiin mikrobin tai kivihiilipien hajua lattianrajassa ja seinissä, mitkä aiheuttivat tiloihin paikoin epämiellyttävän sisäilman. Peruskorjauksessa tiivistettiin ja koteloiitiin ongelmalähteiden tulokanavia kaasutiiviillä materiaalilla (Kiratek 2013)

Rakennuksen vanhaan osaan on tehty vuonna 2010 asbestikartoitus ja asbestia löytyi rakennuksen eri materiaaleista kuten osan luokkahuoneiden lattiavinyylilaatoista tai käytetystä mustasta kiinnitysliimasta. (Kiratek 2010) Korjaushistorian mukaan näitä materiaaleja ei ole kuitenkaan poistettu. (Raksystems 2019)

Vuonna 2019 tehdyn kuntoarvion (Raksystems 2019) mukaan ilman vaihtuvuus rakennuksessa on hyvä, mutta vanhan osan käytävillä ja porrashuoneissa oli poikkeavaa hajua, jonka lähdettä ei tutkimuksessa osattu tarkasti kohdentaa. Sisäilmasta otettujen näytteiden tulokset olivat kuitenkin tavanomaiset ja maakellarimaista tai mikrobiperäistä hajua ei havaittu. Kellarikerroksen ruokalan maanvastaisessa seinässä on havaittu kapillaarikosteuden aiheuttamaa pinnoitteiden hilseilyä, johon vaikuttaa mm. salaojien kunto. Viemärit ovat enää vain kohtalaisessa kunnossa, ja valurautaviemäreiden saneeraukseen tulee varautua lähivuosien aikana. Myös rakennustekniikan pitkän tähtäimen suunnitelman mukaan rakennuksen alkuperäisen osan ikkunat ja puuovet tulisi vaihtaa.



Kuva 27. Koulurakennuksen pohjakerrokset: kuvassa ylhäällä 1992 rakennettu laajennusosa ja alhaalla 1957 valmistunut alkuperäinen osa. Alkuperäisen osan pohjakerros sijaitsee n. metrin maan alla. Laajennusosan pohjakerros on maantasassa.

Toiminta nykyään

Opetustoiminta koulussa on päätynyt vuonna 2016 ja toiminta siirtyi Talvikankaan kouluun, joka otettiin käyttöön alkuvuodesta 2017. Talvikankaan koulussa opiskelevat 2.-9.-opetusluokat. Samassa pihapiirissä sijaitsee Talvikankaan monitoimitalo, jossa ovat peruskoulun 1.-2. luokkia, Talvikankaan päiväkotiki sekä Talvikankaan nuorisotilat. Nykyään Korvensuoran koulurakennuksessa toimii vain kamppailulajiseura, joka vuokraa liikuntasalia.

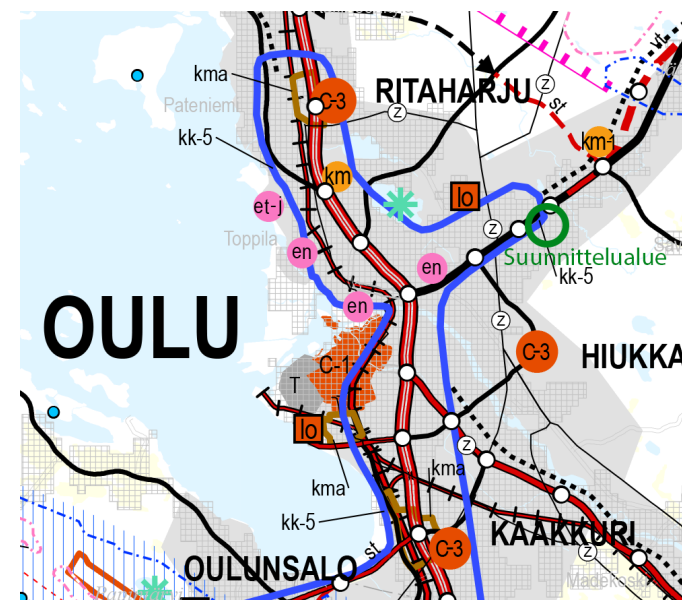
Korvensuoran koulurakennusta on sittemmin yritetty huutokaupata, mutta sopivaa ostajaa ei ole löytynyt. Nyt koulurakennus on päätetty purkaa ja tämän työn aiheena onkin tutkia mitä koulun tontilla voisi sijaita tulevaisuudessa. Koulurakennus on julkisena rakennuksena alueensa identiteettirakennus, jonka ainakin osittaisen säilyttämisen olen ottanut toisen vaihtoehdon lähtökohdaksi. Koulurakennus on historiansa ja asukkaita yhdistävän toiminnan mahdollistamisen takia asukkaille tärkeä.

4.3 Alueen kaavoitus

Korvensuoran ja suunnittelualan kehittämistä ohjaavat Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava, Uuden Oulun yleiskaava ja tarkemmat asemakaavat. Olen tätä työtä tehdessä tarkastellut Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavaa, joka on hyväksytty Pohjois-Pohjanmaan liiton maakuntavaltuuston kokouksessa 11.6.2018, mutta joka ei ole vielä lainvoimainen. Uudempi kaava antaa kuitenkin paremman kuvan siitä, miten aluetta halutaan tällä hetkellä kehittää. Voimassa oleva kokonismaakuntakaava on hyväksytty vuonna 2003 ja saanut lainvoiman vuonna 2006.

Maakuntakaava

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa Korvensuora kuuluu kaupunkikehittämisen kohdealueelle kk-1: "Oulun kaupunkiseudulla kasvu tulee kohdistaa ensisijaisesti kuntakes-



Kuva 28. Ote Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta. Suunnittelualue merkitty vihreällä ympyrällä. Lähde: Pohjois-Pohjanmaan Liitto

kuksiin ja alakeskuksiin, missä kaupunki- ja taajamarakennetta on pyrittävä täydentämään ja eheyttämään. Uudet asuntoalueet tulee sijoittaa joukkoliikenteen kannalta edullisesti ja niillä tulee suosia tiivistä pientaloasutusta."(- Pohjois-Pohjanmaa 2018)

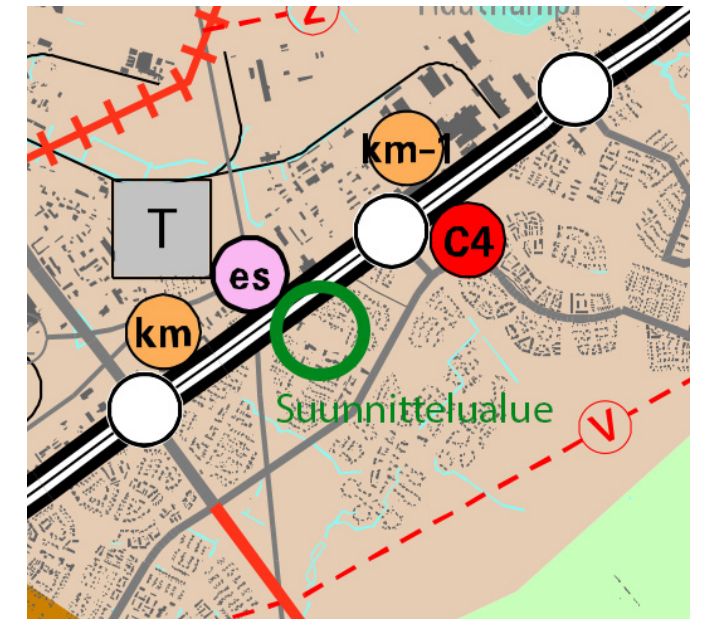
Maakuntakaavassa suunnittelualue osuu Oulun seudun laatukäytävän (kk-5) reunalle ja taajamatoimintojen alueelle. Merkinnällä osoitetaan Oulun lentoaseman, kaupungin keskustan, yliopiston ja muiden Oulun kaupunkiseudun suurten työpaikka- ja palvelualueiden välistä, kaupunkimaisesti rakennettavaa tie- ja yritys ympäristön vyöhykettä.

Taajamatoimintojen alue ohjaa kiinnittämään erityistä huomiota alueen toiminnallistaloudelliseen edullisuuteen, ympäristön laatuun ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiin. Alueiden käytön suunnittelussa ja rakentamisessa on varmistettava, että alueella sijaitsevien kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeiden kohteiden kulttuuri- ja luonnonperintöarvot säilyvät.

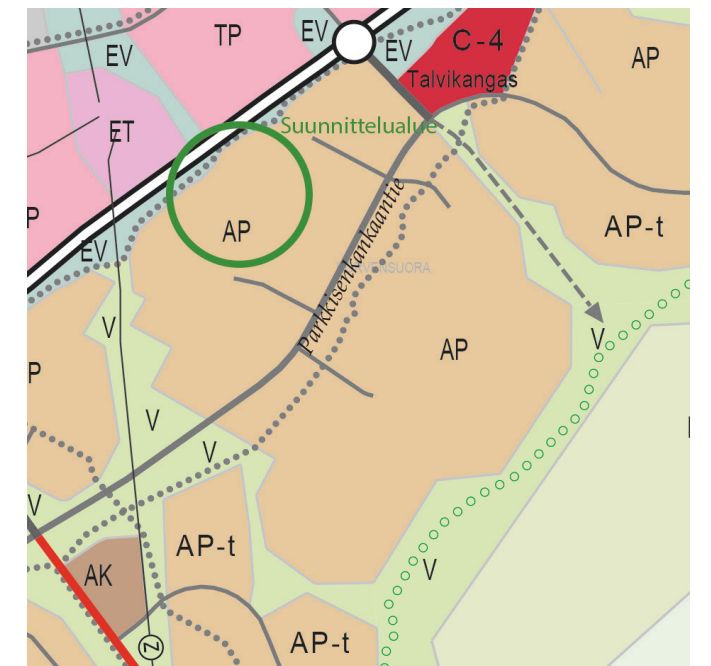
Yleiskaava

Yleiskaavan kaavaselostuksessa sanotaan Korvensuoran suuralueesta, että Korvensuoran läpi kulkevan Parkkisenkankaantien ympäristöä voidaan täydentää. Yleiskaavassa on osoitettu Korvensuoran suuralueen kaupunginosakeskukseksi (merkintä C4 kuvassa 29) Talvikangas, jossa sijaitsee suunnittelualan lähin palvelukeskus. Suunnittelualan vierestä kulkeva Kuusamontie on osoitettu seudulliseksi laatukäytäväksi, mikä tarkoittaa pyrkimystä säännölliseen ja enintään 20 minuutin mittaisiin julkisen liikenteen vuoroväleihin. (Kuva 29)(Oulu (d))

Yleiskaavassa Korvensuora ja suunnittelualue sijaitsevat vaalearuskealla merkittyyn Kaupunkikehittämisyvyöhykke 4:än (kuva 29). Alueelle



Kuva 29. Ote Uuden Oulun Yleiskaavasta Kaavakartta T Suunnittelualue merkitty vihreällä ympyrällä. Lähde: Oulu (d)



Kuva 30. Ote Uuden Oulun Yleiskaavasta Kaavakartta 2 Suunnittelualue merkitty vihreällä ympyrällä. Lähde: Oulu (d)

kohdistuvien suunnittelumääräysten mukaan ohjeellinen aluetehokkuus on noin 0,1 – 0,13. Maankäyttöä tulee kuitenkin määräyksen mukaan tehostaa joukkoliikenteen pysäkkien ja keskustojen läheisyydessä, joten suurempi aluetehokkuus on perusteltua Korvensuoran koulun alueella.

Yleiskaavassa Kuusamontien toiselle puolelle on osoitettu kaupallisten palvelujen alue (km), sen erikoistavarakaupan alue (km-1) ja teollisuus- ja varastoalue (T).

Tarkemmassa yleiskaavakartassa (kuva 30) suunnittelualue sijaitsee pientalovaltaisella asuntoalueella (AP), joka on varattu asuinpientaloille, kuten erillispientaloille, kytkeytyville pientaloille, rivitaloille ja pienkerrostaloille. Suunnittelualueen saavutettavuuden, ja keskeisen sijoittumisen Huonesuolla, perusteella suunnittelualueella tulisi mielestäni kohdella ennemmin tiiviin pientalovaltaisen alueen (AP-t) merkinnän mukaan. Tällaisella alueella pyritään kaupunkimaisempaan pientaloasumiseen, mikä mahdollistaa myös yhtiömuotoiset pientalot ja suuremman aluetehokkuuden.

Asemakaavat

Suunnittelualueella on voimassa kolme asemakaavaa, joista ensimmäinen on vuonna 1981 voimaantullut kaava Huonesuon täydennysrakentamisesta (564-927 Huonesuo Korvensuora korttelit 52-99). Kaavan tavoitteena on ollut täydentää alueen omakotitaloasutusta pientaloasutuksen avulla ja luoda riittävä asukasohja peruspalvelujen turvaamiseksi. (Oulu (e))

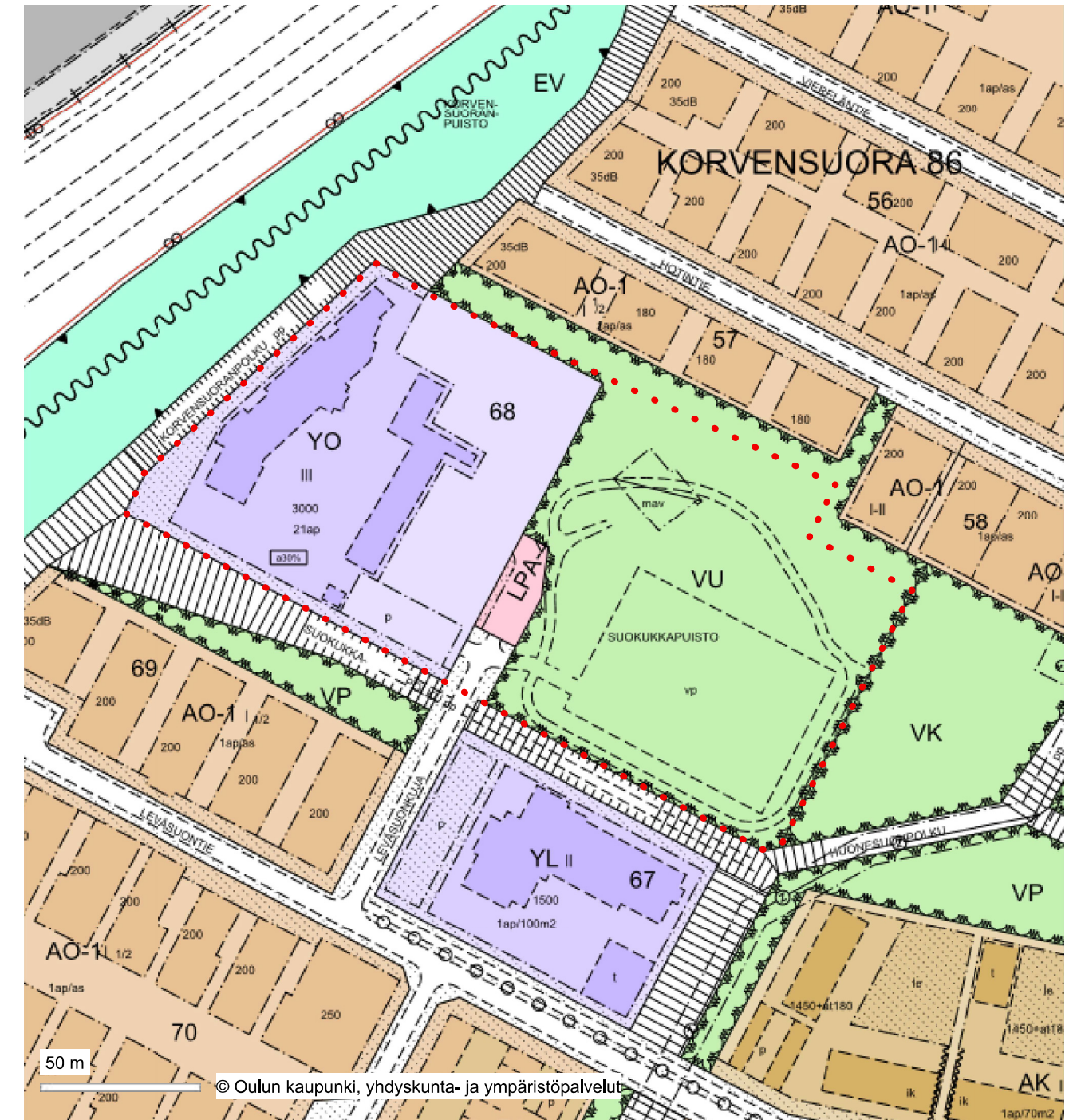
Toinen asemakaava on vuonna 1991 voimaan tullut asemakaavanmuutos (564-1390 Asemakaavanmuutos: Korvensuoran Kaupunginosa kortteli 68.), minkä tavoitteena on ollut mahdollistaa lisärakennuksen rakentaminen Korvensuoran koulun tontille (Oulu (e)). Myöhem-

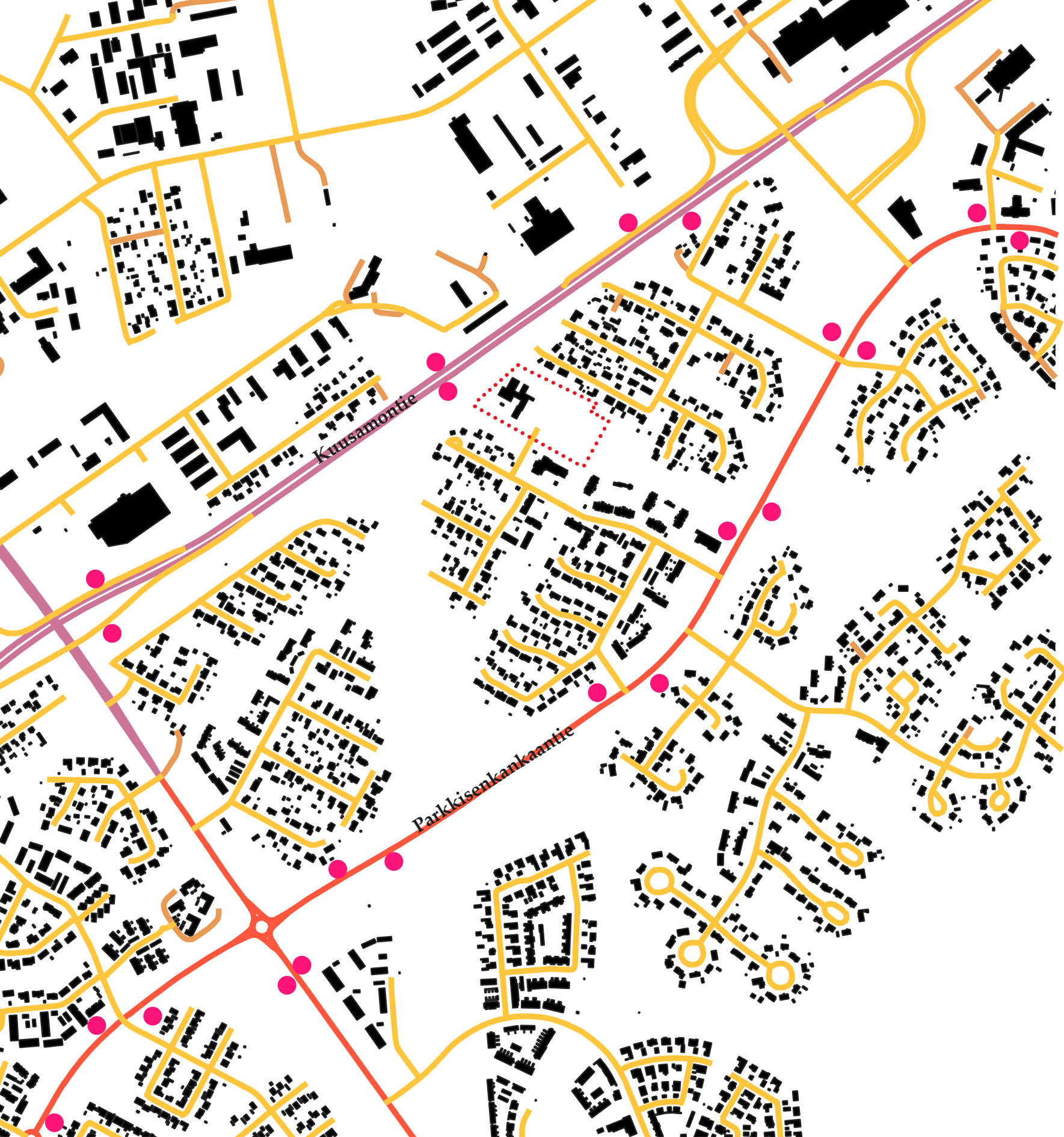
min, vuonna 1992, rakennettu laajennusosa kuitenkin poikkeaa ohjeellisesta rakennuksen sijoituspaikasta.

Kolmas asemakaava (564-1856 KRA - 67 sekä LPA) on asemakaavamuuksu koulun liikunta- paikkana toimivan Suokukkapuiston kehittämiseksi. Kaavalla on parannettu alueen liikenneoloja ja liikuntapuiston toimintaa. (Oulu (e))

Vaikka tämän diplomityön suunnitelmat eivät nojaa alueen asemakaavoihin, antavat kaavamuuksut hyvän yleiskuvan siitä, miten aluetta on tahdottu kehittää viime vuosikymmeninä. Suunnittelualueella on ollut suuri rooli Korvensuorassa: alueella ja sen välittömässä läheisyydessä on sijainnut Huonesuon julkiset palvelut ja monipuoliset lähivirkistysalueet.

Kuva 31. Viereinen sivu.
Ote ajantasa. asemakaavakarttanäkymästä.
Suunnittelualue merkitty punaisella pisteiviivalla.
Lähde: Oulu (e)





Liikenne ja liikkuminen

- Valtatie
- Pääväylä
- Kokooja-/tonttikatu
- Ajotie
- Bussipysäkki

4.3 Alueen saavutettavuus

Moottoriajoneuvot

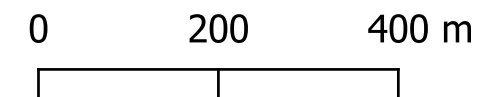
Korvensuora on saavutettavissa autolla n. 15 minuutissa ja pyörällä n. 30 minuutissa Oulun keskustasta. Vaikka suunnittelualue sijaitseekin aivan Kuusamontien varressa, ajetaan alueelle erillisen pääväylän, Parkkisenkankaantien, ja kokoojakatujen kautta.

Julkinen liikenne

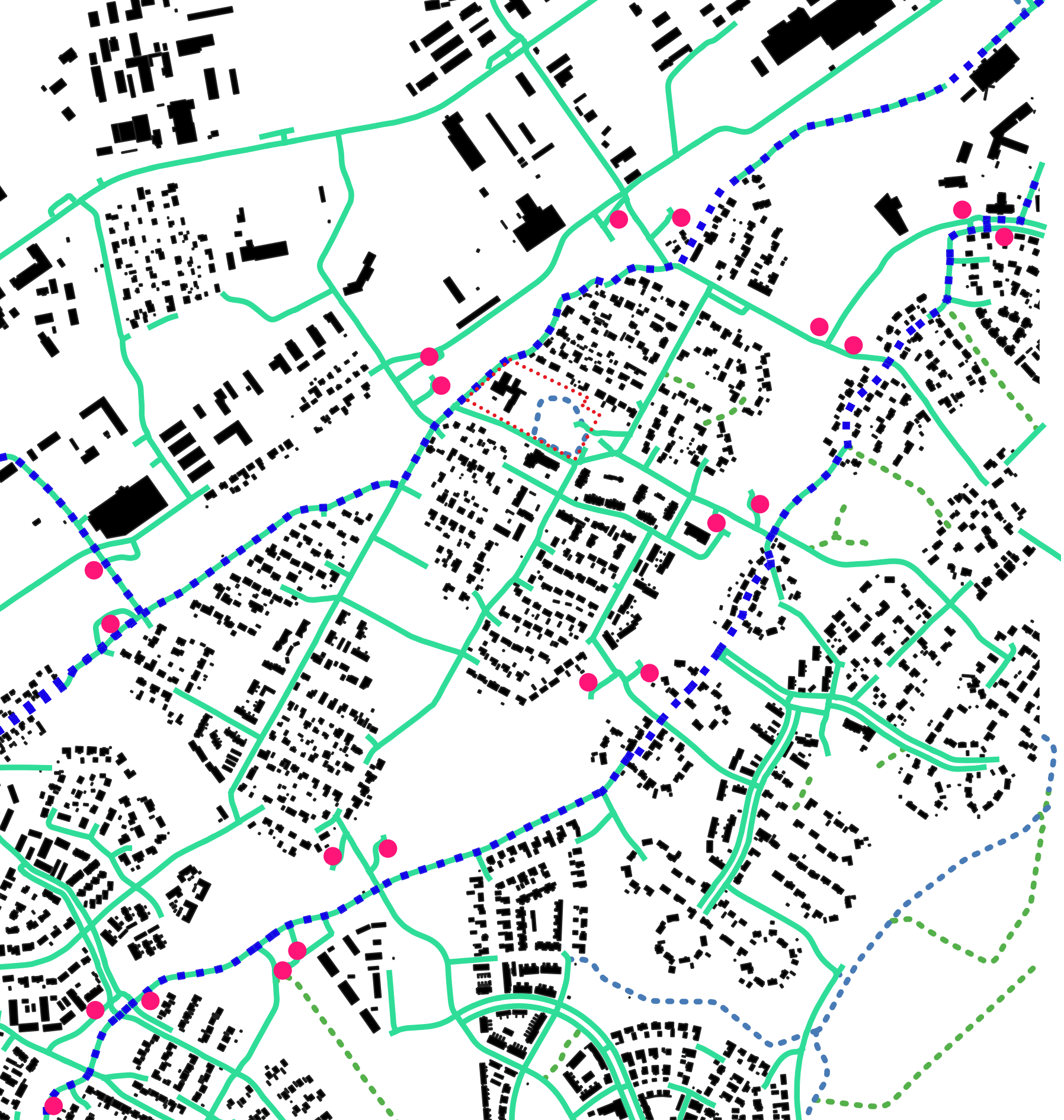
Korvensuoran koulun lähetyviltä Kuusamontietä kulkee tällä hetkellä kaksi bussilinjaa (35 ja 36) ja Korvensuoran aluetta halkovan Parkkisenkankaantien kautta kolme bussilinjaa (9, 10 ja 34). Arkisin toimistoaikaan busseja kulkee keskustaa kohti Kuusamontietä pitkin 2-3 kpl tunnissa ja Parkkisenkankaantietä pitkin 5 kpl tunnissa.



Korvensuora
Teiden kohdeluokat
1 : 10 000
© MML
25.1.2021
Kartta: Antti Väisänen



Kuva 32. Viereinen sivu.
Suunnittelualueen saavutettavuus moottoriajoneuvoin
©MML



Liikenne ja liikkuminen

- Kävely- ja pyörätie
- - - Pyöräilyn pääväylä
- . . . Polku
- - - Ulkoilureitti
- Bussipysäkki

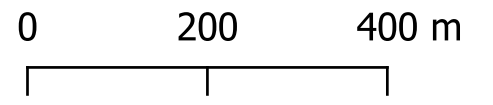
Kevyt liikenne

Suunnittelualue on hyvin saavutettavissa bussilla ja autolla, mutta myös kevyen liikenteen yhteyksiä pitkin. Korvensuoran läpi kulkee kaksi Oulun seudun pyöräilyn pääreit-tiä (reitti 4 Oulu-Kiiminki ja reitti 5 Oulu-Talvikangas) ja alueen lounaispuolelta pyöräilyn kehäreitti 21.

Suunnittelualueelta on hyvät kulkuyhteydet läheisiin virkistys- ja viheralueisiin, kuten alueen kaakkoispuolella sijaitsevaa Haukka-suota kiertävät kuntoradat ja hiihtolatu.



Korvensuora
Teiden kohdeluokat
1 : 10 000
© MML
25.1.2021
Kartta: Antti Väisänen



*Kuva 33. Viereinen sivu
Suunnittelualueen saavutettavuus kevyt liikenne
©MML*



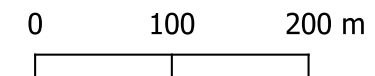
- YKR-vyöhykkeet 2017
- Intensiivinen joukkoliikennevyöhyke
 - Joukkoliikennevyöhyke
 - Autovyöhyke

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue kuuluu pääosin yhdyskuntarakenteen joukkoliikennevyöhykkeeseen, mutta osin myös autovyöhykkeeseen. Koska alue on hyvin saavutettavissa, on suunnitelmaluonnoksissa pyritty kiinnittämään huomiota ympäröiviin kevyen liikenteen yhteyksiin.



Korvensuora
YKR-vyöhykkeet 2017
1 : 5 000
© SYKE & MML
25.2.2021
Kartta: Antti Väisänen



*Kuva 34. Viereinen sivu
Suunnittelualueen yhdyskuntarakenteen vyöhykkeet
©SYKE & MML*

4.5 Alueen palvelut

Julkiset palvelut:

Suunnittelualueen eteläpuolella sijaitsee Huonesuon päiväkotitoiminta (Huonesuon monitoimitalo), jossa on vuoteen 2021 asti toiminut myös seurakuntakoti. Päiväkodissa toimii neljä varhaiskasvatuksen ryhmää ja yksi esiopetusryhmä. Talvikankaan koulu ja alakoulu sijaitsevat n. 1 km päässä suunnittelualueesta koilliseen kaupunginosakeskuksessa.

Kaupalliset palvelut:

Korvensuoran Huonesuolla on sijainnut aiemmin päivittäistavarakauppa ja ravintola n. 500 m päässä suunnittelualueesta kaakkoon, mutta kiinteistö on nykyisin käytössä vuokravarastotiloina. Lähin päivittäistavarakauppa (K-Citymarket) sijaitsee n. 800 m päässä, suunnittelualueesta länteen, Kuusamontien toisella puolella.



Liikunta- ja virkistyspalvelut:

Suunnittelualueella sijaitsee Korvensuoran pallo- ja luistelukenttä, mutta suunnitelmissa kentästä säästetään vain osa, jolloin lähimmät suuremmat kentät sijaitsevat Korvensuoran Rannanperällä ja Talvikankaalla päiväkotien ja koulun yhteydessä. Aivan kentän vieressä, Suokukkapuistossa, sijaitsee suuri leikkikenttä, josta on myös hyvät kevyenliikenteen yhteydet Rannanperän kuntoradalle ja hiihtoladulle. Lähin koirapuisto sijaitsee Ruskonselällä Tapsi-

puistossa n. 700 m päässä suunnittelualueesta pohjoiseen Kuusamontien toisella puolella.

Huonesuolla sijaitsee asukasyhdistyksen rakentama tenniskenttä, joka ei vaikuta olevan enää käytössä. Lähialueella ei sijaitse ulkoliikuntapuistoa, jossa olisi kuntoilulaitteita.

Diplomityön suunnitelmien myötä alueen asukasmäärä kasvaa ja luo paineen palveluiden lisäämiselle. Huonesuon päiväkotitoiminta on saanut toiminnalleen lisää tilaa ja Talvikankaan koululla on tarjolla peruskoulun opetuspalvelut alueen uusille asukkaille. Toivottavaa on, että lähikauppa palaa Huonesuon alueelle asukasmäärän noustessa. Lähiliikuntapalveluita tulee myös korvata ja kehittää, koska suunnittelualueella on sijainnut suuri hiekkakenttä. Tavoitteena on myös tarjota etätyöskentelyyn sopivia tiloja suunnittelualueella.

-  Liike- tai julkinen rakennus
-  Suunnittelualue

Kuva 35. Viereinen sivu.
Lähialueen liikerakennukset ja julkiset rakennukset
©MML



4.6 Alueen maasto ja viheryhteet

Suunnittelualue on maastoltaan hyvin tasaista. Alueella sijaitsee vanha käytöstä poistettu maanalainen pommisuoja, joka tullaan purkamaan. Kuusamontietä reunustaa liikennemelulta suojaava maavalli. Alueen melutaso

on hyvä eikä edellytä ulkoseinien lisä-ääneneristämistä.

Kuva 36. Suunnittelualan topografia
©MML



Kuva 37. CORINE-maanpeiteluokat
©SYKE

Maanpeite CORINE

- Kerrostaloalueet
- Pientaloalueet
- Palveluiden alueet
- Teollisuuden alueet
- Liikennealueet
- Urheilu- ja vapaa-ajan toiminta -alueet
- Lehtimetsät
- Sekametsät
- Havumetsät
- Harvapuustoiset alueet

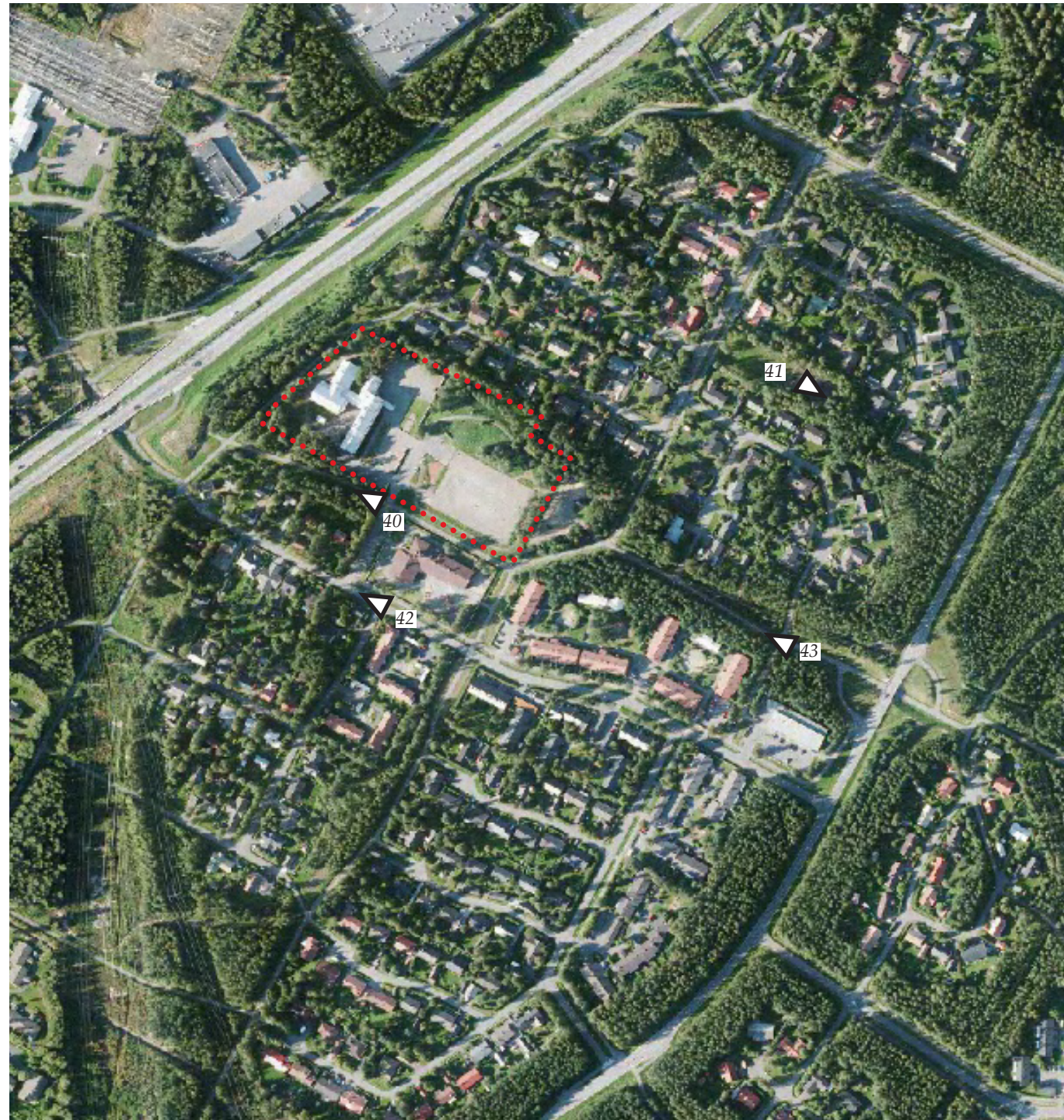
Korvensuora
Corine
1 : 5 000
© CORINE (SYKE)
25.1.2021
Kartta: Antti Väisänen



Kuva 38. Kaavio alueen viheryhteyksistä

Korvensuoran koulun lähiympäristöstä suurin osa on pientaloaluetta (kuva 37). Alue on kuitenkin vihreä ja siellä on paljon tonttiviherää. Ympäröivät viheralueet ovat taajamametsää ja alueelta on viheryhteys Haukkasuon kuntoraidoille.

Suunnittelualueella ei sijaitse suojeltuja kohteita tai suojelualueita. Alue ei myöskään ole pohjavesialuetta.



Kuva 39. Ilmakuva, näyttää alueen vihreyden hyvin.



Kuva 40. Koulun tontin ja päiväkodin välistä kulkeva kevyen liikenteen väylän varrella on korkeaa puustoa.

Kuva 42. Alueella tyypillistä tonttien kasvillisuutta.



Kuva 41. Tonttien välissä olevaa taajamametsää.

Kuva 43. Huonesuonpuiston Suokukkapuistoon johtava kevyen liikenteen väylä ja viheryhteys.



4.7 Ympäröivä rakennuskanta

Suunnittelualueen lähialueen rakennuskanta on pääosin matalaa ja 1–2-kerroksista. Alue on erillispientalovaltaista, mutta alueella on myös vuoden 1980 jälkeen rakennettuja rivitaloja ja luhtitaloja. Rakennusten pintamateriaaleja ovat mm. maalattu pysty- ja vaakapaneeli, tiili ja rappaus. Alueen rakennusten rakennus- ja julkisivumateriaaleista ei ole määrittä. Valtaosa rakennuksista on harjakattoisia.



Kuva 44. Alueelle tyypillinen tonttikatu



Kuva 45. Alueen luhtitaloja



Kuva 46. Huonesuon päiväkot



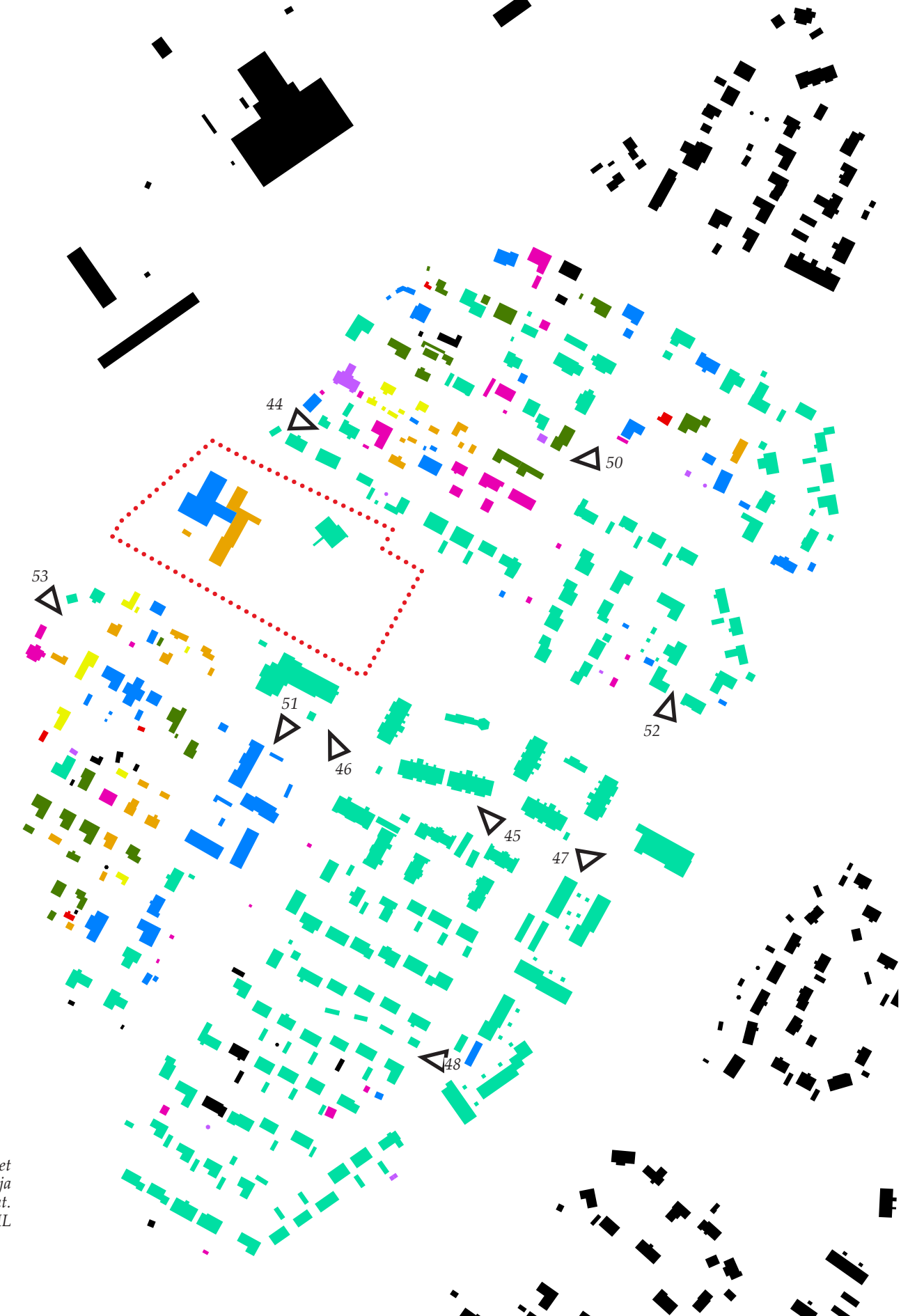
Kuva 47. Huonesuon liikerakennus, jossa on sijainnut ennen kauppa.



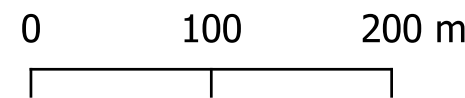
Kuva 48. 1980-luvulla rakennettuja erillistaloja

Rakennusvuosi

- 1930 - 1949
- 1950 - 1959
- 1960 - 1969
- 1970 - 1979
- 1980 - 1989
- 1990 - 1999
- 2000 - 2009
- 2010 - 2019



Korvensuora
Rakeisuuskaavio
1 : 5 000
© MML
26.1.2021
Kartta: Antti Väisänen



Kuva 49. Suunnittelualueen lähiympäristön rakennukset rakennusvuoden mukaan värityinä. Kuvassa myös tämän ja seuraavan aukeaman valokuvien sijainnit ja kuvaussuunnat. ©MML



Kuva 50. 1970-luvun rakennuksia



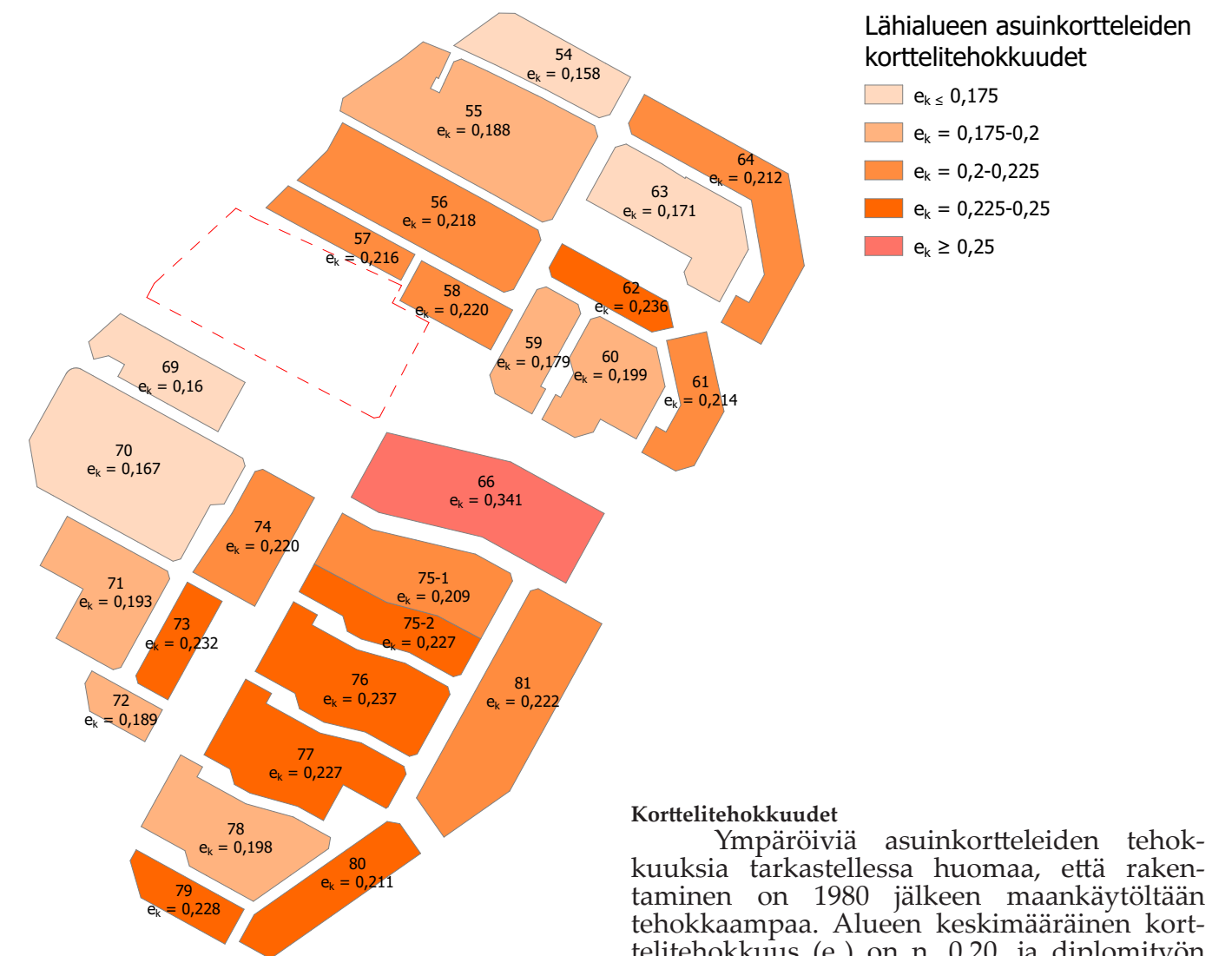
Kuva 51. Päiväkodin vieressä sijaitsevat 1-2-kerroksiset rivitalot.



Kuva 52. Kahitillisiä erillispientaloja.



Kuva 53. 1960-luovulla rakennettu erillispientalo.



Kuva 54. Suunnittelualan lähialueen asuinkortteleiden korttelitehokkuuksia. Kuva tuotettu Oulun karttapalvelun aineiston perusteella.

Korttelitehokkuudet
 Ympäröiviä asuinkortteleiden tehokkuuksia tarkastellessa huomaa, että rakentaminen on 1980 jälkeen maankäytöltään tehokkaampaa. Alueen keskimääräinen korttelitehokkuus (e_k) on n. 0,20, ja diplomityön suunnitelmien tulee olla vähintään yhtä tehokasta maankäytöltään. Matala ja tiivis rakentamistapa antaa tehokkuusohjeeksi e_k min. 0,35, mutta työlle ei ole asetettu ehdottomia tehokkuustavoitteita tai ehtoja.

5. SUUNNITELMAT

5.1 Suunnittelun lähtökohdat

Suunnittelun lähtökohtina ovat olleet pientaloalueen yhteisöllisyyden tukeminen, tehokas ympäristön huomioiva maankäyttö ja ympäröivien kevyen liikenteen väylien huomiointi. Tavoitteena on ollut luoda viihtyisää elinympäristöä ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja alueen asukkaille.

Korvensuoran Huonesuo sijaitsee liikenteellisesti hyvin saavutettavassa paikassa. Koulurakennukselle ei ole löydetty uutta käyttöä, joten alueen kehittäminen on perusteltua. Koulurakennus on alueen asukkaille tärkeä ja se on toiminut asukkaita yhdistävänä paikkana, joten koulurakennuksen säästäminen rakennushistoriallisten syiden lisäksi on perusteltua. Olen toisessa vaihtoehdossa esittänyt Suokukkapuiston alueen yhteisöllisenä keskuksena ja sinne sijoitettavan asukastalon koulurakennusta korvaavana yhteisöllisen toiminnan mahdollistavana paikkana.

Diplomityö on tehty Oulun kaupungille ja suunnittelusopimuksen kautta työhön kohdistui joitakin toiveita ja ohjeita. Suunnittelualueen katuverkon tulisi olla mahdollisimman lyhyt ja ajoneuvoliikenne tulee ohjata päiväkodin ohikulkevan Leväsuonkujan kautta. Omatontillista asumisratkaisua ei tule esittää. Tehtävänanto on antanut autopaikkanormiksi 1ap/100m² ja että autopaikat tulee esittää maanpäällisinä.

Koulutoiminnan päättymisen vuoksi Suokukkapuiston urheilukenttää ei tarvitse säilyttää sellaisenaan, mutta puiston alueelle tulee sijoittaa pienempi monipuoliseen käyttöön soveltuva liikuntapaikka.

5.2 Vaihtoehto A

Koulurakennuksen alkuperäisen osan säästävä ja maankäytöltään tehokkaampi ehdotus.

Alueen lukuja:
Suunnittelualan pinta-ala 23 120 m².
Asuinkerrosalaa yhteensä 8 440 k-m².
Yleiset rakennukset 600 k-m².
Kerrosala yhteensä 9 040 k-m².
Aluetehtävyys $e = 0,39$.
Korttelitehokkaudet $e_k = 0,4-0,92$.

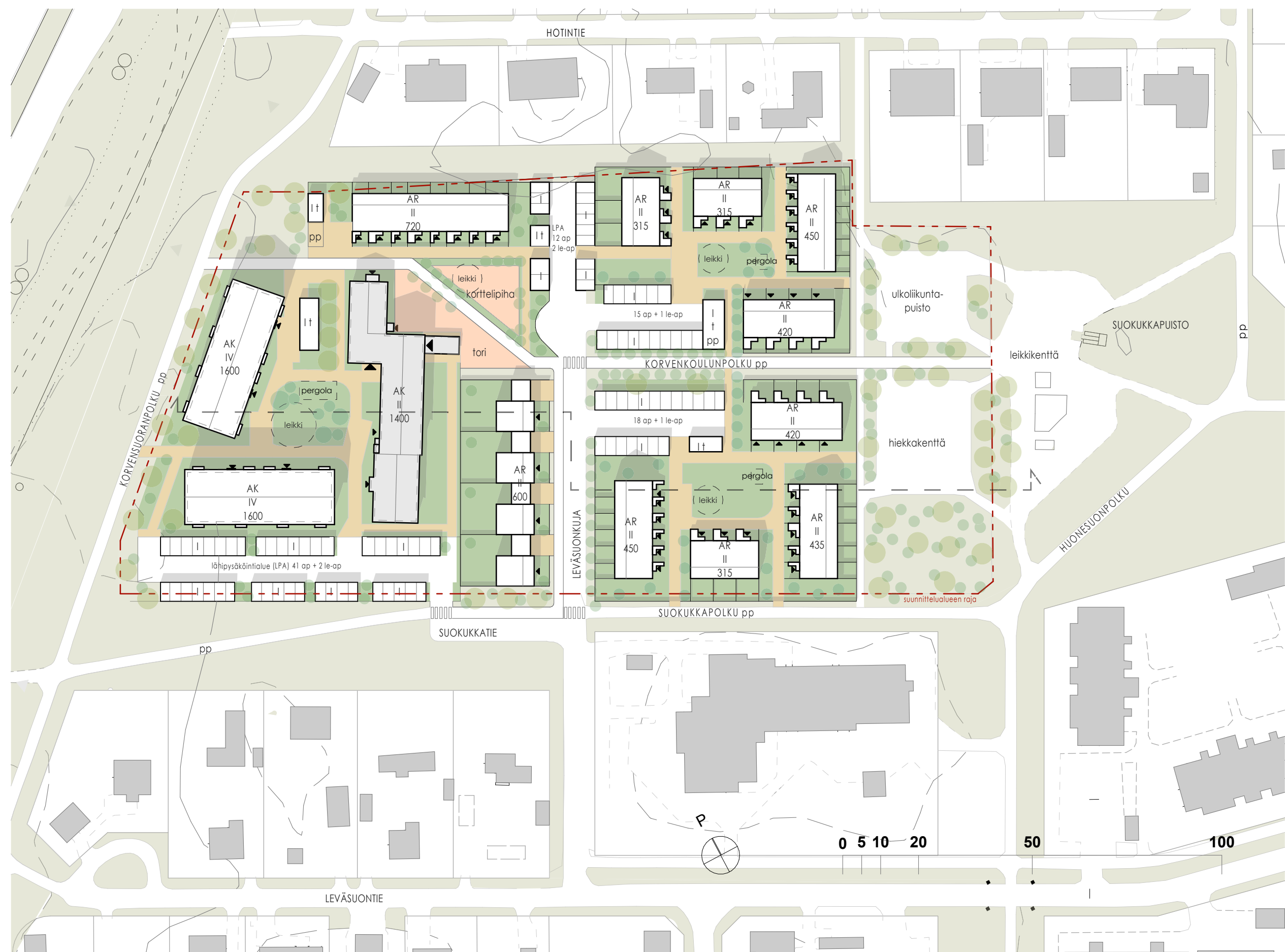
Kerrostaloasuntoja 32 kpl
huoneistoala 2576 htm²
Rivitaloasuntoja 42 kpl
huoneistoala 3313 htm²
Kytkeytyt erillistalot 4 kpl
huoneistoala 512 htm²
Asuntoja koulurakennuksessa 12 kpl
huoneistoala 638 htm²

Asunnot yhteensä 90 kpl
Huoneistoala yhteensä 7 039 htm²
Keskimääräinen huoneistoala 78,2 htm²

Autopaikkanormi 100/k-m² = 89 autopaikkaa.
Suunnittelualan autopaikat yht. 92 kpl.

Suunnitelmassa alueen uudisrakennukset ovat kytkeytyviä yhtiömuotoisia erillistaloja, rivitaloja ja kerrostaloja. Alue muodostuu kolmesta sisäpihallisesta asuntoryhmästä, joista kaksi on rivitalokortteleita ja yksi kerrostalokortteli. Näiden ryhmien lisäksi alueella on julkiseen katutilaan rajautuvat kytkeytyneiden pientalojen yhtiö Leväsuonkujalla ja korttelipihaa rajaava rivitaloyhtiö. Aluetta halkoo kevyen liikenteen väylä ja alueen keskelle muodostuu koulurakennuksen yhteen pieni torialue ja korttelipiha.

Suunnitelmassa on tahdottu säästää koulurakennuksen alkuperäinen osa ja sinne on sijoitettu Korvensuoran asukkaita palvelevia yhteiskäyttötiloja, asuintiloja ja ikäihmisten tuettuja



asuinpalveluita. Lähtökohtana oli aluksi koko koulurakennuksen, myös laajennusosan, säästäminen, mutta alueen tehokas maankäyttö ja autoliikenteen järjestäminen koulun laajennusosaan olisi muodostunut liian haastavaksi yhdistelmäksi. Tällöin myös alueen katuverkko olisi kasvanut suhteettoman pitkäksi.

Jotta koulurakennus voidaan säästää, se pitää kunnostaa uutta käyttöä varten. Kunnostamisen tukemiseksi suunnittelualueen länsipätyyn sijoitetaan kaksi nelikerroksista kerrostaloa. Vaikka kerrostalot eivät lukeudu matalaan ja tiiviiseen rakentamistapaan, sopivat ne paikkaansa Kuusamontien valtatie reunustajaksi.

Koulurakennuksen koillissiipeen ja kellarikerrokseen sijoittuu yhteiskäyttöön osoitettuja tiloja. Yhteiskäyttötilat muodostavat yhdessä koulun etupihan kanssa yhteisöllisen toiminnan keskuksen. Torialue ja korttelipiha sijaitsevat liikenteellisessä solmukohtassa aluetta halkovan pyörätien ja Leväsuonkujan päädyssä. Koillissiiven entinen liikuntasali muutetaan takaisin salikäyttöön ja kellaritasoon sijoitetaan puku-, pesu- ja saunatilat. Koska kellarikerros on ikkunallinen, voidaan sinne sijoittaa myös etätyö- tai kokoushuoneita.

Suokukkapuistoon leikkikentän yhteyteen toteutetaan ulkokenttä ja ulkoliikuntapuisto ja nämä yhdessä muodostavat asukkaita palvelevan monipuolisen ulkoaktiviteettipuiston.



Kuva 56. Lintuperspektiivi suunnitelmasta

Autopaikkoja on vähennetty kerrostalokorttelissa yhteiskäyttöauton ja laadukkaan pyöräsäilytyksen avulla. Pysäköinti on toteutettu alueella sekä asuntokohtaisesti, yhtiölle keskitetysti että erillisinä lähipysäköintialueina. Pysäköinti on toteutettu leveämmillä pysäköintipaikoilla (2,8 m x 5 m), jotta se vastaa paremmin tämän päivän ja tulevaisuuden pysäköintitarpeita. Väljempi mitoitus mahdollistaa mukavamman pysäköinnin myös hieman suuremmille autoille ja antaa enemmän tilaa mm. sähköautojen latauspisteille. Pysäköintipaikkoja on pyritty maisemoimaan toteuttamalla ne viherkattoisina, katkomalla pitkiä pysäköintirivistöjä lyhyemmiksi ja sijoittamalla alueelle kasvillisuutta.

Olemassa oleva väestönsuoja puretaan ja uudelle väestönsuojalle osoitetaan tila kerrostalon kellarikerroksesta.

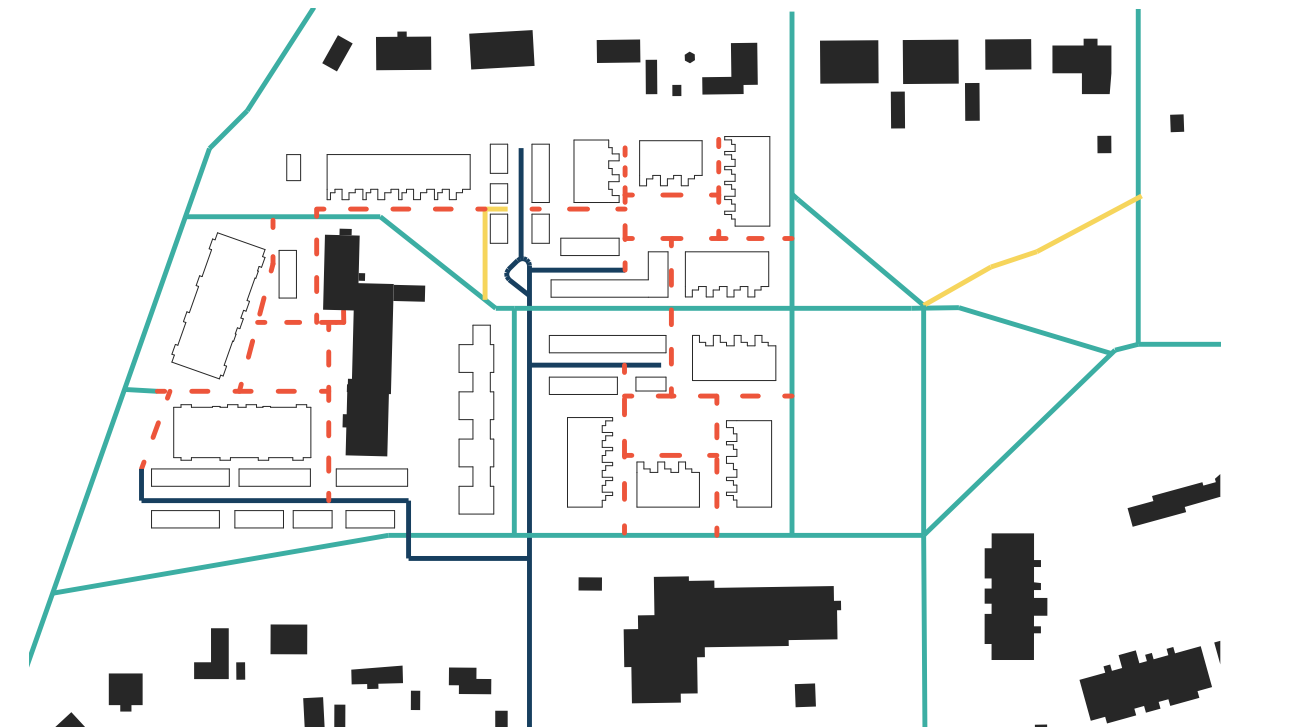


Kuva 58. Rakeisuuskavaatio 1:10 000

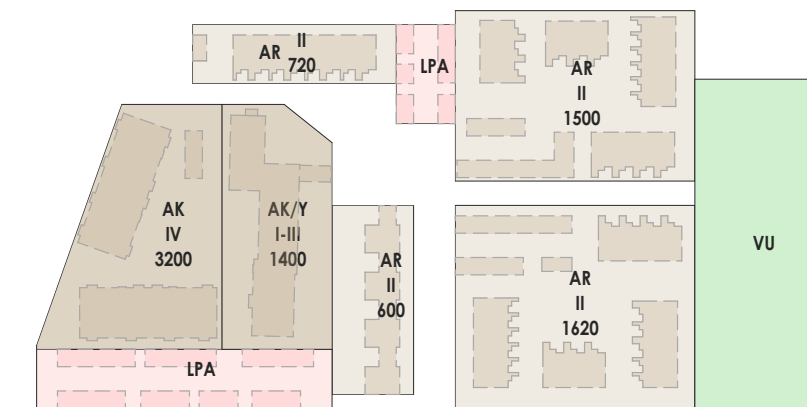
Kuva 59. Viereinen sivu yllä.
Alueen kulkuväylät

Kuva 60. Viereinen sivu alla.
Kaavio korttelialueiden kaavamerkinnoistä
ja korttelikohtaiset kerrosalat.

Kuva 57. Alueleikkaus. Sijainti kuvassa 55. Pienennös 1:000
piirustuksesta.



- autoliikenne
- kevyt liikenne
- kävelytie
- - - kiinteistön sisäinen kulku



- AR = rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue
- AK = asuinrakennusten korttelialue
- Y = yleisten rakennusten korttelialue
- VU = urheilu- ja virkistyspalvelujen alue
- LPA = autopaikkojen korttelialue
- II = kerrosluokka
- 1500 = sallittu rakennusoikeus

Tyypikortteli: kerrostalot

Kortteli muodostuu kolmesta rakennuksesta, jotka rajaavat yhteisen sisäpihan. Uudet kerrostalot rajaavat pihaa kiinteistön käytössä olevaa lähypsäköintialuetta ja vieressä kulkevaa Kuusamontietä kohti. Kortteliin sijoitetaan ikäihmisten tuettua asumista osaan koulurakennuksesta ja toiseen kerrostaloista.

Kerrostaloissa on asuntoja neljässä kerroksessa ja yhteiskäyttötilat sijoittuvat maantasokerrokseen ja kellarikerrokseen. Toiseen kerrostaloon rakennetaan kellaritasoon korttelin käyttöön väestönsuoja. Maantasokerroksessa asunnot sijaitsevat rakennusrungon reunoilla ja avautuvat kahteen eri suuntaan. Kerroksen yhteiskäyttötilat sijaitsevat rakennuksen keskellä, ja ulkovälinevarastoille on varattu reilusti tilaa.

Koulurakennus muutetaan pääosin asuinkäyttöön. Rakennuksen koillispuolelle ja kellarikerrokseen sijoitetaan Korvensuoran asukkaita palvelevia yhteiskäyttötiloja. Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee suuri salitila, joka on käytettävissä juhla- ja liikuntakäyttöön. Kellarikerroksessa sijaitsevat pukuhuone- ja pesutilat ja etätyöskentelyyn ja harrastekokouksiin sopivia ikkunallisia huoneita. Kellarikerroksessa sijaitsee myös rakennuksen asukkaiden yhteiskäyttötilat ja tuetun asumispalvelujen tarvitsemat tilat. Rakennuksen yhteisöllinen siipi kytkeytyy etupihalla sijaitsevan torimaisen katutilan ja asukaspihan kanssa.

Rakennuksen hissi sijaitsi suunnitelmassa purettavassa laajennusosassa. Suunnitelmassa ehdotetaan uuden esteettömän sisäänkäynnin rakentamista sisäpihan puolelle rakennuksen sisäkulmaan. Olemassa olevasta tilanteesta poiketen myös rakennuksen ylempi asuinkerros on siten esteettömästi saavutettavissa. Rakennuksen lounaisosa, opettajille rakennettu asuntola, on hissittömän. Hissi on kuitenkin mahdollista toteuttaa varaamalla sille tila portaiden

-  säästetty puu
-  istutettava puu
-  istutettava pensas
-  penkki
-  nurmi
-  turva-alusta
-  kivituhka
-  kiveys
-  nurmikivi
-  istutus / viljely
-  terassilaudoitus
-  asunto
-  yhteistila
-  koulurakennuksen osa, jossa kulku järjestetty uudelleen
-  purettu rakennuksen osa
-  aita

0 5 10 20 m

Kuva 61. Kerrostalojen tyypikortteli. Pienennös 1:200 piirustuksesta.



toiselta puolelta.

Pihalle on sijoitettu erilaisia asukkaiden oleskeluun sopivia paikkoja. Pihalla on suuri leikki-alue, grillipergola, pihakeinu ja penkkejä, joista voi seurata muiden asukkaiden tekemisiä tai keskustella vieraiden ja naapureiden kanssa.

Korttelin pysäköinti on järjestetty korttelin lounaispuolelle sijoitetulle lähipysäköintialueelle. Kortteliin otetaan käyttöön yhteiskäyttöauto, pyöräpaikkoja on toteutettu laadukkaasti ja autopaikat ovat numeroimattomia, joten vaadittua autopaikkamäärää on voitu vähentää. Pysäköintipaikat toteutetaan katettuina viherkatoin. Korttelin asuntojen sijoittamisessa on pyritty välttämään suoraa näkymää ikkunasta autokatoksen seinään.

Koulun tontilla on korkeita puita, joita on säästetty mahdollisimman paljon huomioimalla ne rakennusten ja rakennelmien sijoittelussa. Korttelin hulevedet johdetaan viivytysaltaana toimivan, sisäpihalla sijaitsevan, kivipuutarhan kautta.

Kuva 62. Perspektiivikuva kerrostalokorttelin sisäpihalta.



Tyypikortteli: Rivitalot

Rivitalokorttelit muodostuvat neljästä rivitalosta, pysäköintialueesta ja niiden keskelle sijoittuvasta yhteispihasta. Korttelin perusidea on syntynyt tilavasta, mutta kuitenkin selkeästi rajautuvasta sisäpihasta. Asukkaiden yhteispihalla sijaitsee leikkialue, oleskelualue, grillipergola ja viljelypalsta.

Rivitalot ovat kaksikerroksisia ja kaikilla asunnoilla on pieni etupiha, takapiha ja parveke. Suunnitelmassa on käytetty kahta eri rivitaloasuntotyyppiä. Asuntojen koolla on pyritty monipuolistamaan erikokoisten asuntojen tarjontaa pientaloalueella. Vaikka korttelityypissä väistämättä jotkin piha-alueista ovat varjoisia, on suunnitelmassa pyritty siihen, että asunnoilla olisi piha-alueita myös aurinkoisempiin ilmansuuntiin.

Pysäköinti on toteutettu pääasiassa korttelin sisälle. Korttelin vieraspaikat sijaitsevat viereisellä lähipysäköintialueella. Rivitalokorttelit jakavat keskenään yhteiskäyttöauton, joten autopaikkoja on voitu hieman vähentää.

Pyörrien säilytys on järjestetty talousrakennuksessa sijaitsevaan lukolliseen tilaan ja pihalla sijaitseviin telineellisiin pyöräparkkeihin.



Kuva 63. Rivitalojen tyypikortteli. Pienennös 1:200 piirustuksesta.

5.3 Vaihtoehto B

Koulurakennuksen purkava ja maankäytön tehokkuudeltaan pienempi ehdotus.

Alueen lukuja:
Suunnittelualueen pinta-ala 23 120 m².
Asuinkerrosalaa yhteensä 5 830 k-m².
Yleiset rakennukset 300 k-m².
Kerrosala yhteensä 6 130 k-m².
Aluetehtävyys $e_k = 0,27$.
Korttelitehokkuudet $e_k = 0,29-0,44$.

Rivitaloasuntoja 38 kpl
huoneistoala 2 742 htm²
Yhtiömuotoiset pientaloasunnot 20 kpl
huoneistoala 2 100 htm²

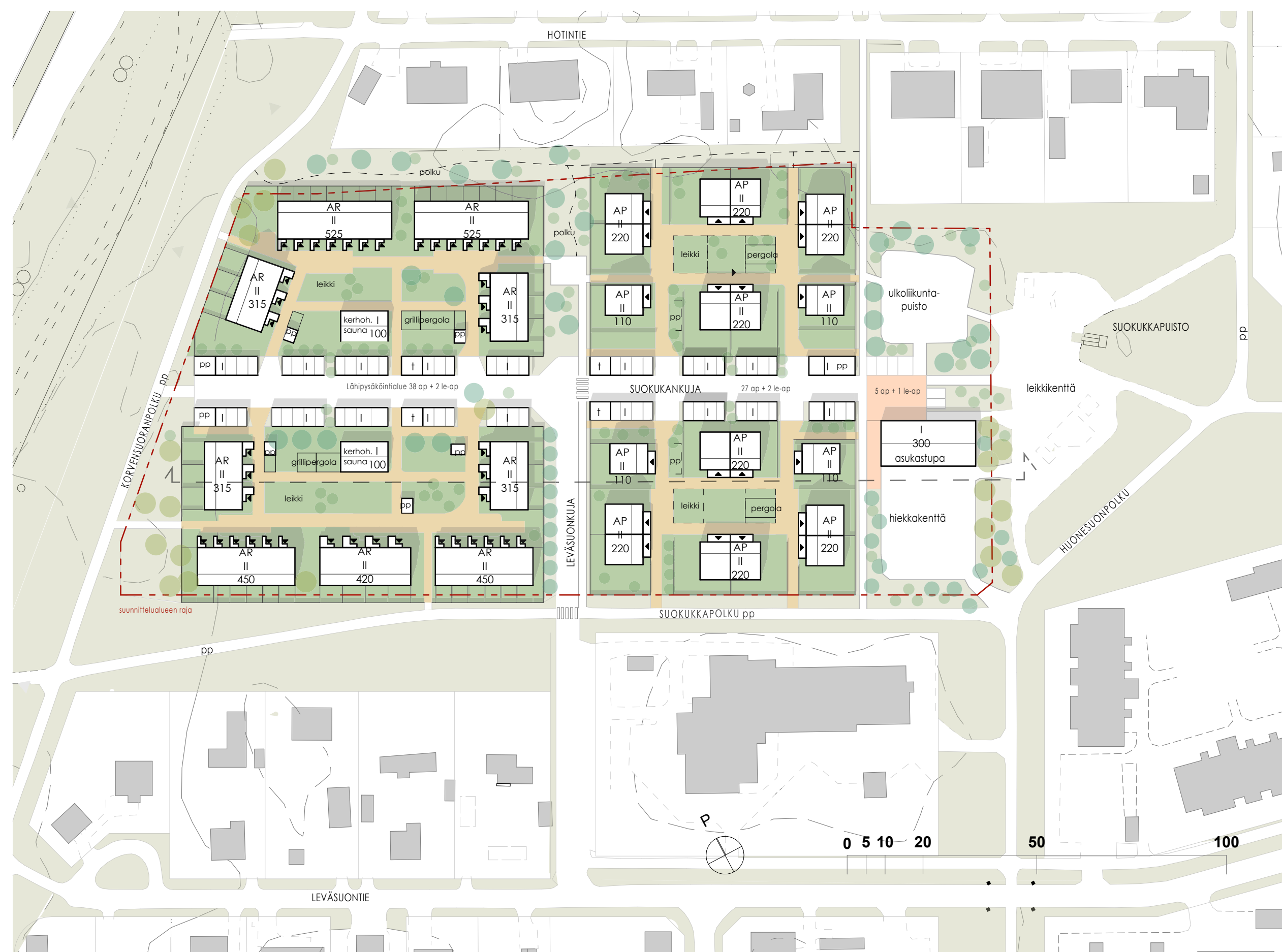
Asunnot yhteensä 58 kpl
Huoneistoala yhteensä 4 842 htm²
Keskimääräinen huoneistoala 83,5 htm²

Autopaikkanormi 100/k-m² = 62 autopaikkaa.
Suunnittelualueen autopaikat yht. 75 kpl (sis. vieraspaikat ja liikuntaesteisten paikat).

Alueen uudisrakennukset ovat yhtiömuotoisia pientaloja.

Alue muodostuu neljästä jaetun sisäpihan muodostavasta rakennusryhmästä. Leväsuonkujan länsipuolelle sijoittuu rivitalojen kortteli ja itäpuolelle erillis- ja paritalojen muodostamat asuntoryhmät. Rakennusten sijoittelun lähtökohdaksi on ollut yhteisen, mahdollisimman tilavan, pihan muodostaminen.

Autopaikkoja on vähennetty yhteiskäyttöautoilla. Pysäköinti on järjestetty keskitetysti rivitaloilla lähipysäköintialueelle ja erillis- ja paritaloilla samantyyppisesti katupysäköintinä. Pysäköinti on toteutettu leveämmillä pysäköintipaikoilla (2,8 m x 5 m), jotta se vastaa paremmin tämän päivän ja tulevaisuuden pysäköintitarpeita. Väljempi mitoitus mahdollis-



taa mukavamman pysäköinnin myös hieman suuremmille autoille ja antaa enemmän tilaa mm. sähköautojen latauspisteille.

Pysäköintialueiden ulkolaidoilla sijaitsee yhteiset pysäköintikatoksiin yhdistetyt pyörävarastot, joita voidaan mahdollisesti autotarpeen vähentyessä laajentaa. Pyöräkatoksiin lisätään sähköpyörien latausmahdollisuus. Pysäköintialuetta on pyritty maisemoida pätkimällä pysäköintikatoksia pienemmiksi ja toteuttamalla ne viherkattoisina.

Asukkaiden yhteiskäyttöön rakennetaan asukastupa Suokukkapuiston laidalle ulkoliikuntapuiston, hiekkakentän ja leikkikentän yhteyteen. Asukatupa muodostaa päiväkotirakennuksen ja ulkotilojen kanssa yhteisöä monipuolisesti palvelevan keskuksen. Asukastuvan ympärillä sijaitsee erilaisia ulkoaktiviteetteja mahdollistavia tiloja ja itse tupaan sijoitetaan keittiöllinen salitila, saunaosasto ja erilaiset kerhot ja etätöiden mahdollistavat kokoustilat.

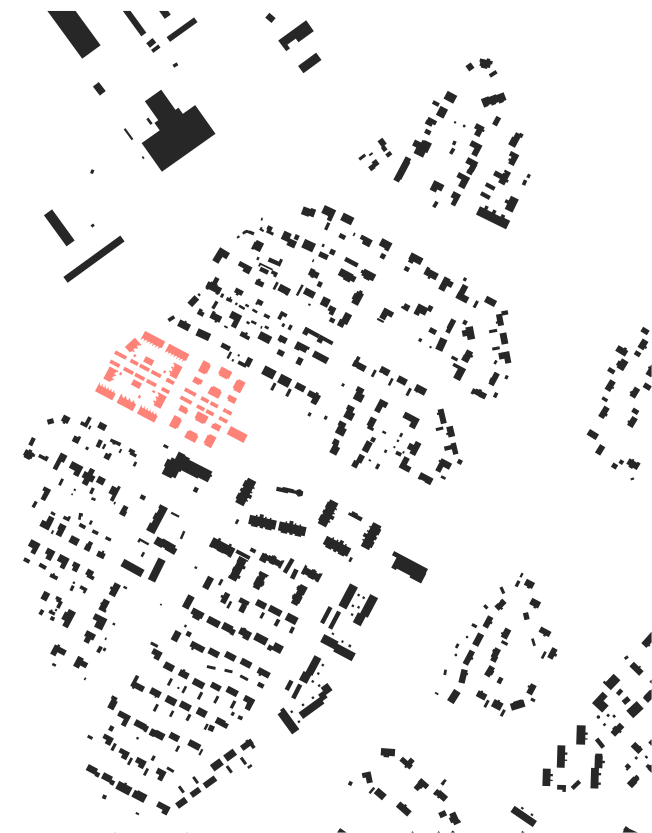
Olemassa oleva väestönsuoja puretaan. Uudet tontit muodostetaan alle 1200 k-m² yksiköihin, jolloin väestönsuojaa ei tarvitse rakentaa.



Kuva 65. Lintuperspektiivi vaihtoehdosta B.

Aluetta halkoo pysäköintiin tarkoitettu vyöhyke. Alueen toiminnallisena keskuksena toimiva asukastuvan ja liikuntapuiston ympäristö on kuitenkin hyvin saavutettavissa olemassa olevia väyliä pitkin. Kaikista asuinkortteleista on kuitenkin järjestetty kevyen liikenteen turvallinen yhteys vähintään kahteen eri suuntaan, joten korttelit ovat hyvin saavutettavissa myös pyöräillen ja kävellen.

Kaikki alueen rakennukset, yksikerroksista asukastupaa lukuun ottamatta, ovat kaksikerroksisia. Rakennukset sulautuvat korkeudeltaan hyvin ympäröivään rakennuskantaan. Selkeä korttelijako mahdollistaa alueen rakentamisen vaiheittain joustavasti.



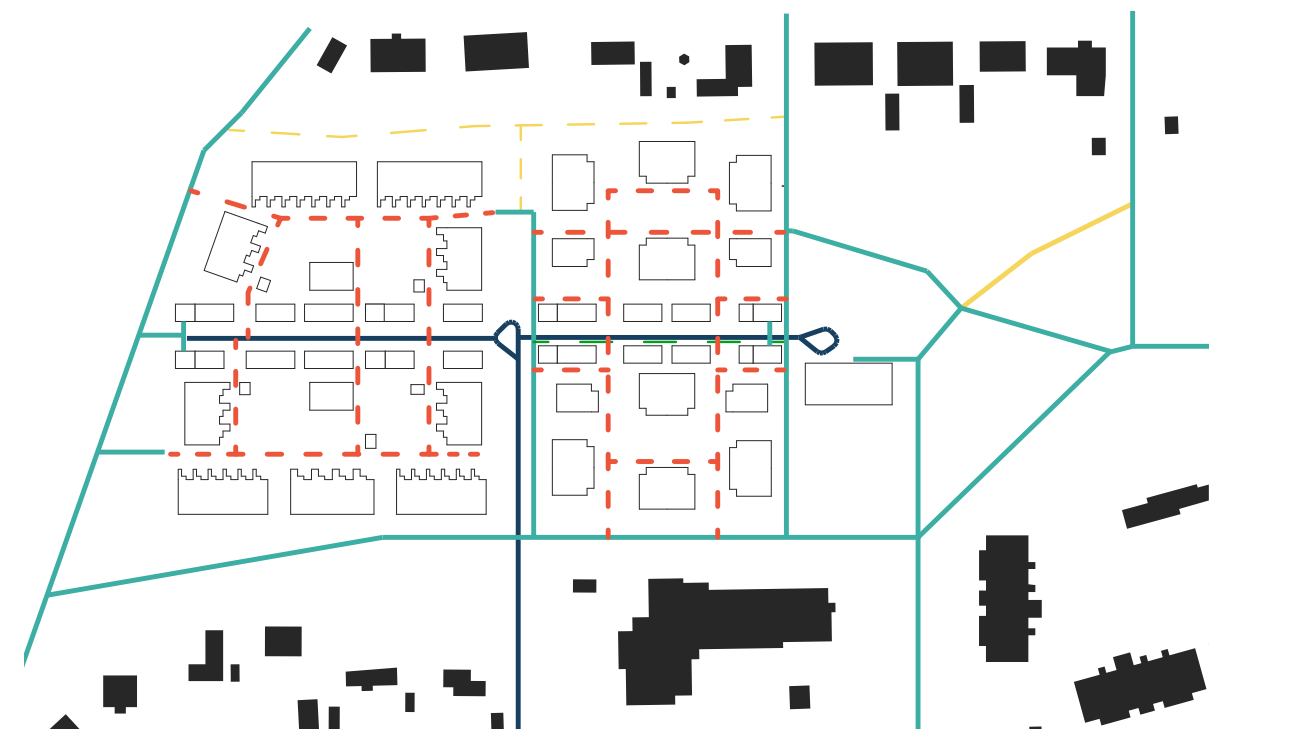
Kuva 66. Rakeisuuskaavio 1:10 000

Kuva 67. Alueleikkaus. Sijainti kuvassa 64. Pienennös 1:1000 piirustuksesta.

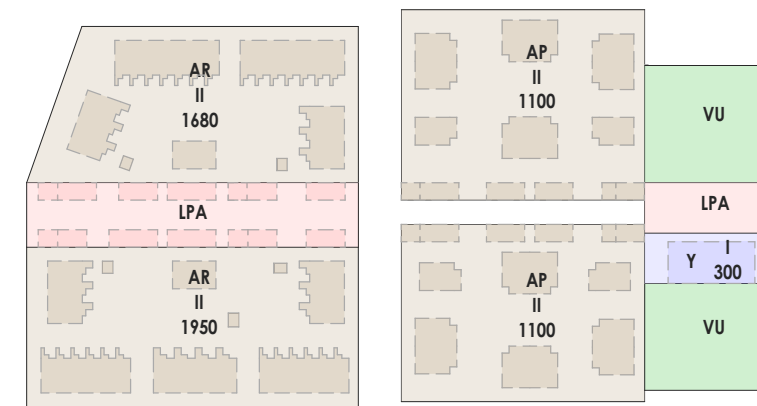


Kuva 68. Viereinen sivu yllä. Alueen kulkuväylät

Kuva 69. Viereinen sivu alla. Kaavio korttelialueiden kaavamerkinnoistä ja korttelikohtaiset kerrosalat.



- autoliikenne
- kevyt liikenne
- kävelytie
- polku
- - - kiinteistön sisäinen kulku



- AR = rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue
- AP = asuinpientalojen korttelialue
- Y = yleisten rakennusten korttelialue
- VU = urheilu- ja virkistyspalvelujen alue
- LPA = autopaikkojen korttelialue
- II = kerrosluku
- 1100 = sallittu rakennusoikeus

Tyypikortteli: Rivitalot

Rivitalokorttelit muodostuvat korttelin laitoja kiertävästä rivitalojen vyöhykkeestä, joka muodostaa suuren yhteisen yhtiöpihan. Yhteispiha sulkeutuu yhdeltä sivulta pysäköintikatosten rivistöön. Korttelin perusidea on ollut luoda mahdollisimman tilava ja monipuolinen yhteispiha, mutta kuitenkin niin, että jokaisella asunnolla on omaa pihaa.

Asukkaiden yhteiskäytössä on pihalla sijaitseva kerhohuonerakennus, jossa on myös saunatilat. Tilavassa kerhohuoneessa on mahdollista järjestää erilaisia yksityistilaisuuksia ja asukkaiden yhteisiä tapahtumia. Kerhotalon yhteydessä on vilpolana toimiva terassi ja grillipergola. Asukkaiden yhteispihalla sijaitsee myös leikkialue, jossa on pieni hiekkakenttä, viljelypalsata, istuskeluun sopivia paikkoja ja pysäköintialueen hulevesiä viivyttävä kivipuutarha.

Käytetyt asuntotyytit ovat samat kuin ensimmäisessä vaihtoehdosuunnitelmassa.

Pysäköinti on toteutettu yhteiselle lähipysäköintialueelle, joka sijaitsee kortteleiden välissä. Yhtiön jätehuone ja osa pyöräpaikoista on sijoitettu pysäköintialueen yhteyteen. Pyöräsäilytys sijaitsee ohikulkevan pyöräilyn pääväylän vieressä ja sitä on mahdollista laajentaa autotarpeen vähentyessä. Pyöräsäilytys varustetaan sähköpyörien latausmahdollisuudella.

-  säästetty puu
-  istutettava puu
-  istutettava pensas
-  penkki
-  nurmi
-  turva-alusta
-  kivituhka
-  istutus / viljely
-  terassilaudoitus
-  kiveys
-  nurmikivi
-  aita
-  P 

Kuva 70. Rivitalojen tyypikortteli. Pienennös 1:200 piirustuksesta.



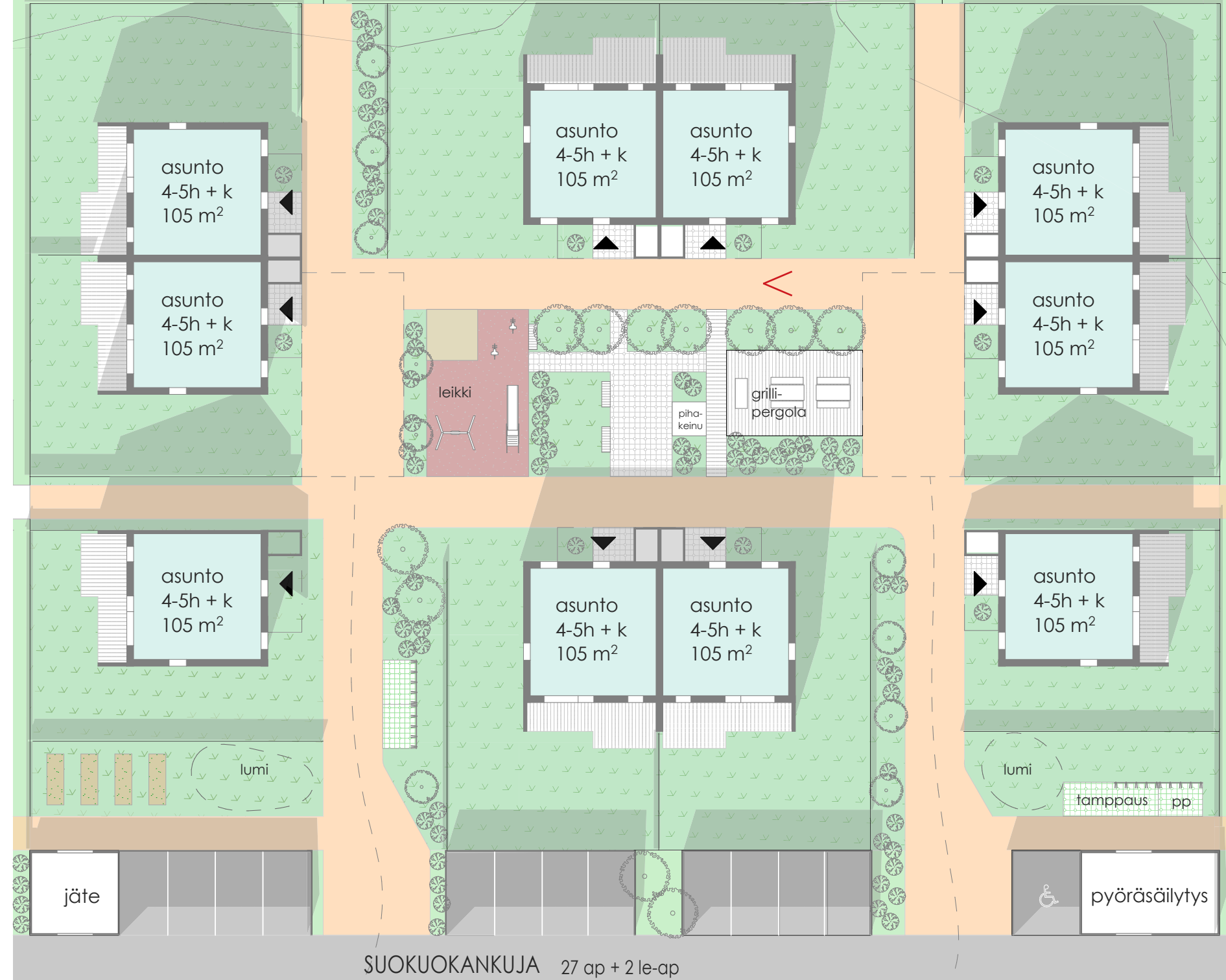
-  istutettava puu
-  istutettava pensas
-  penkki
-  nurmi
-  turva-alusta
-  kivituhka
-  istutus / viljely
-  terassilaudoitus
-  kiveys
-  nurmikivi
-  aita

Tyypikortteli: Kytkeytyvät pientalot

Kytkeytyvien pientalojen korttelit muodostuvat kymmenestä yhteistä sisäpihaa kiertävästä rakennuksesta. Suunnitelmassa on käytetty kytkettävää erillistalotyyppiä, jonka yksi julkisivu on mahdollista toteuttaa ikkunattomana.

Rakennukset ovat kaksikerroksisia ja kaikilla asunnoilla on oma piha, pieni varasto ja parveke. Yhteisellä yhtiöpihalla on leikkialueen lisäksi oleskeluun ja yhteistoimintaan osoitettuja alueita, kuten grillipergola ja pienet istutuspalsat.

Pysäköinti on toteutettu rivitalokorttelin kanssa samantyyppisesti korttelin kadunpuoleiselle reunalle. Myös näissä kortteleissa jätehuone ja valtaosa pyöräsäilytyksestä sijoittuu pysäköintialueen yhteyteen.



SUOKUOKANKUJA 27 ap + 2 le-ap



Kuva 71. Kytkeytyvien pientalojen tyypikortteli. Pienennös 1:200 piirustuksesta.



Kuva 72. Perspektiivikuva kytkettyjen pientalojen korttelin yhteispihalta.

5.4 Tyyppirakennukset

Suunnitelmissa on käytetty viittä erilaista tyyppirakennusta. Tyyppirakennukset ovat vain viitteellisiä ja asunnot ja rakennukset on mahdollista toteuttaa myös erilaisin kokoonpanoin. Esimerkiksi kaksi kapeampaa asuntoa voidaan yhdistää yhdeksi suuremmaksi asunnoksi. Pienemmät asunnot ovat maltillisen kokoisia suhteessa kaksikerroksisiin asuntoihin yleisesti. Olen valinnut tyyppirakennuksiksi alueen keskiarvoa pienempiä asuntoja, jotta lähialueella sijaitisi paljon keskenään erikokoisia asuntoja.

Pientaloalueella pienempien asuntojen toteuttamiseen soveltuvat paremmin yksikerroksiset rakennukset ja kerrostalot. Yksikerroksisiin rakennuksiin verrattuna pientaloalueella tehokas maankäyttö on helpompi saavuttaa kaksikerroksisilla rakennuksilla. Pienkerrostalo taas tarkoittaisi joko kaksikerroksista luhtitaloa tai kolmikerroksista hissillistä kerrostaloa. Näissä rakennustyypeissä on kuitenkin joko korkeat asuinneliökohtaiset rakennuskustannukset tai kaikki asunnot eivät olisi esteettömästi saavutettavissa. Olen siksi halunnut toteuttaa suunnitelmien kaikki asunnot, kerrostaloa lukuun ottamatta, omalla sisäänkäynnillä maantasosta.

Kaikissa esitetyissä asunnoissa on parveke ja esteetön kylpyhuone.

Rivitaloasunto 3h + k 63 m²

Asunnon ensimmäisessä kerroksessa sijaitsevat selviytymiskerroksen mukaisesti keittiö, kylpyhuone ja makuuhuone. Jos makuuhuone otetaan työhuonekäyttöön, sijaitsevat kaikki arkiset toiminnot asunnon alakerrassa ja yläkerta rauhoittuu vapaa-aikaa varten. Toisessa kerroksessa sijaitsevat asunnon olohuone, toinen makuuhuone sekä sisäänvedetty parveke. Asunnolla on etupihalla oma pieni varasto.

Rivitaloasunto 4h + k 92 m²

Asunnon ensimmäisessä kerroksessa sijaitsevat kylpyhuone, keittiö, olohuone ja yksi makuuhuoneista. Loput makuuhuoneista, toinen kylpyhuone ja sauna sijaitsevat asunnon toisessa kerroksessa. Sisäänvedetyn parvekkeen yhteydessä on myös pieni oleskelutila. Asunnolla on pieni varasto etupihalla.

Kytkeyty pientalo 4-5h + k 105 m²

Tämän asuntotyypin kaikki makuuhuoneet sijaitsevat rakennuksen toisessa kerroksessa, huonelukua on mahdollista muuttaa laajentamalla yläkerran oleskelutilaa. Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsevat keittiön ja olohuoneen lisäksi kodinhoitohuone, kylpyhuone ja sauna. Asunnolla on yläkerrassa parveke, joka suojaa alapuolella sijaitsevaa terassia. Asunnolla on pieni varastotila etupihalla.

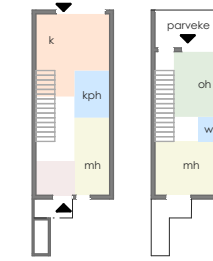
Kytkeyty pientalo 5h+k 128 m²

Rakennustyyppissä asunnot kytkeytyvät toisiinsa autokatoksella, joka on mitoitettu kahdelle autolle. Autokatoksen yläpuolella on asunnon parveke. Asunnon alakerrassa sijaitsee yksi asunnon makuuhuoneista, kylpyhuone, keittiö ja olohuone. Osa ensimmäisestä kerroksesta on korkeaa tilaa. Loput makuuhuoneista, työhuone ja sauna sijaitsevat toisessa kerroksessa.

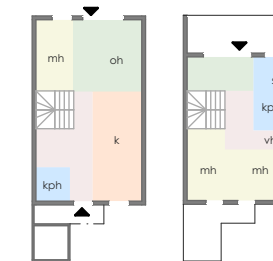
Kerrostalo

Kuva 73. Pientalojen tyyppirakennukset.

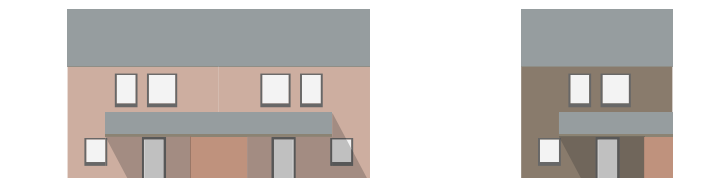
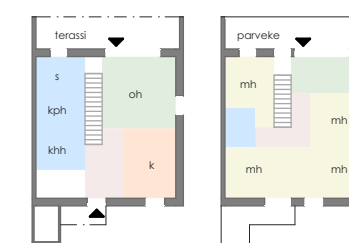
Rivitaloasunto 3h + k 63 m²



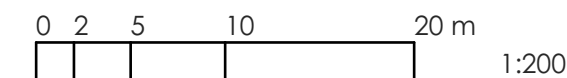
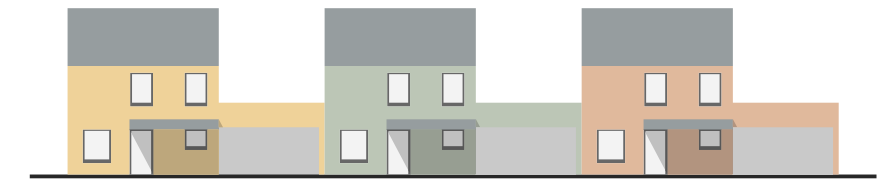
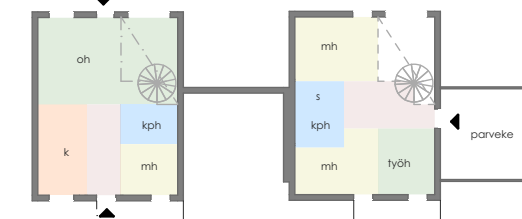
Rivitaloasunto 4h + k 92 m²



Kytkeyty pientalo 4-5h + k 105 m²



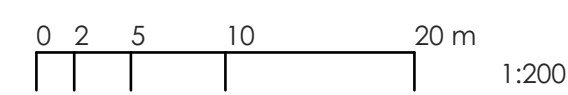
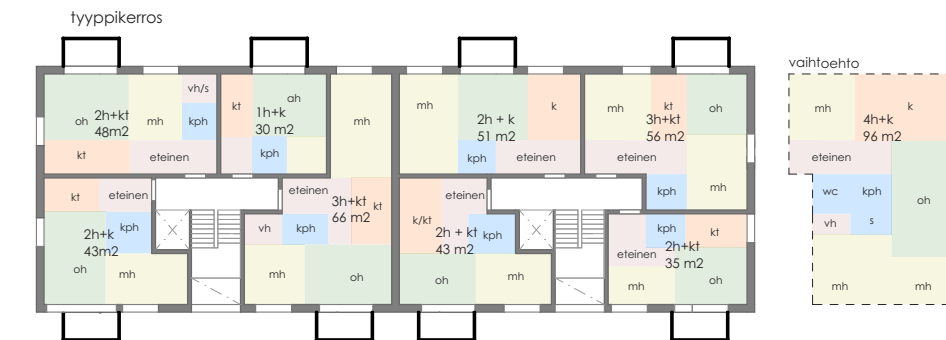
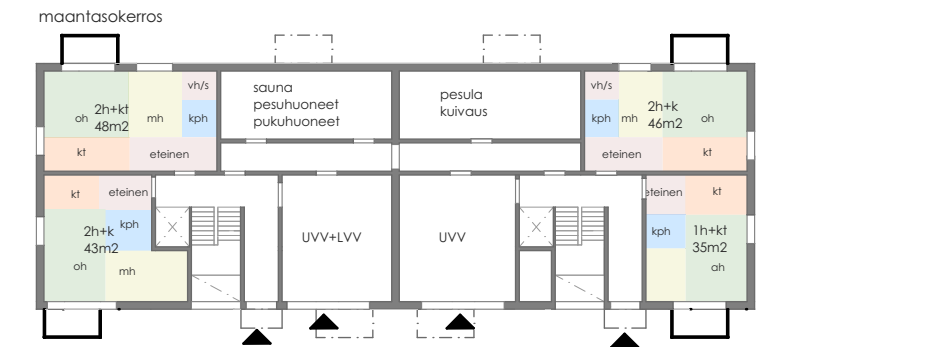
Kytkeyty pientalo 5h+k 128 m²



Tyypikerrostalossa on neljä asuin-kerrosta ja kellarikerros. Asuin-kerroksen asuntokanta on pyritty monipuolistamaan erikokoisilla asunnoilla. Pienempiä asuntoja on mahdollista yhdistää ylemmissä kerroksissa suuremmiksi asunnoiksi.

Rakennuksessa on kaksi porrashuonetta, joissa on jokaisessa kerroksessa neljä asuntoa. Por-raskuilusta osa on ylös asti vapaata tilaa.

Rakennuksen yhteiskäyttötilat sijaitsevat run-gon keskellä, jotta mahdollisimman monesta asunnosta olisi näkymät vähintään kahteen suuntaan.



Kuva 74. Kerrostalon tyyppirakennus.

6. LOPUKSI

Diplomityön perusteella voidaan todeta, että tiivis ja matala rakentaminen sopii hyvin olemassa olevan pientaloalueen täydennysrakentamisen tavaksi. Tiiviillä ja matalalla rakentamistavalla monipuolistetaan alueen asuntotarjontaa, jolla on sosiaalisen kestävyyskannalta myönteisiä vaikutuksia. Asukkaiden välisiä kohtaamisia voidaan myös lisätä monin keinoin, joka on lähtökohdana sosiaalisten suhteiden ja yhteisöllisyyden muodostumiselle.

Työ esittelee kaksi aluetehokkuudeltaan ja toteutustavaltaan toisistaan eroavaa asumispainotteista maankäytön ratkaisua Korvensuoran koulun tontille ja Suokukkapuiston alueelle. Suunnitelmissa on huomioitu alueen nykytila ja tulevaisuuden näkymät. Ehdotukset luovat miellyttävää asumisympäristöä, jossa yhteisöllisyys on vahvasti läsnä.

Ensimmäisessä ehdotuksessa on esitetty rakennushistoriallisesti arvokkaan Korvensuoran koulun säästämistä. Koulurakennus vahvistaa asuinalueen identiteettiä ja toimii suunnitellun alueen yhtenä vetovoimatekijänä. Toisessa ehdotuksessa alueen yhteisöllinen ja toiminnallinen keskus on luotu Suokukkapuistoon, mikä vahvistaa puiston asemaa asukkaiden vapaa-ajanviettopaikkana.

Olen oppinut työtä tehdessä paljon yhdyskuntasuunnittelusta, ja työssä näkyy karttunut osaamiseni arkkitehtuurin opinnoista ja työelämästä. Diplomityön tekeminen on ollut antoisaa ja toivonkin sen antavan hyvän tausta-aiheiston ja lähtökohdan Korvensuoran koulun lähiympäristön kehittämiseksi.

LÄHTEET

Painetut lähteet:

Antikainen A., Rinne R., Koski L. 2013. *Kasvatussosiologia*. PS-kustannus.

Korpivaara, A. & Aalapiha, J. 2005. *Tiivis ja matala korttelirakenne – asuntorakentamisen typologiaa*. Helsinki: Rakennustieto Oy.

Lahti, P. 2002. *Matala ja tiivis kaupunki*. Tampere: Rakennustieto Oy

Lehtonen H. 1990. *Yhteisö*. Vastapaino.

Liikamaa, H. 2002. *Tiivistä ja matalaa Oulussa*. Vammala: Rakennustieto Oy.

Manninen, M. 2000. *Sosiaalinen ulottuvuus kaavoituksessa*. Helsinki: Stakes.

Sähköiset lähteet:

Gehl, J. 2011. *Life between buildings – Using Public Space*. https://www.academia.edu/29430383/jan_Gehl_Life_Between_Buildings. [Haettu 30.1.2021.]

Kiratek. 2010. *Asbestikartoitus, Korvensuoran ala-aste vanha osa*. Saatavuus: Oulun kaupunki.

Kiratek. 2013. *Sisäilmatutkimus, päivitys, Korvensuoran koulu*. Saatavuus: Oulun kaupunki.

Korvensuoran asukasyhdistys ry (Korvensuora (a)). 2015. *Korvensuoran historia* [verkkosivu]. <http://www.korvensuora.fi/historia.html>. [Viitattu 21.1.2021.]

Korvensuoran asukasyhdistys ry (Korvensuora (b)). 2021. *Korvensuoran asukasyhdistys ry* [verkkosivu]. <http://www.korvensuora.fi/>. [Viitattu 17.5.2021.]

Kuismanen, K. 2005. *Matala-tiivis puurakentaminen – suunnittelu ja toteuttaminen*. <http://www.kuismanen.fi/plansu.pdf>. [Haettu 1.2.2021.]

Museovirasto. 2018. *Oulu, Korvensuoran koulu, purkuun/myyntiin suunniteltu kiinteistö* [lausunto OUKA/1572/10.03.02.01/2018]. Saatavuus: Oulun kaupunki.

Oulun kaupunki (Oulu (a)). 2020. *Oulun maankäytön toteuttamisohjelma 2020–2024*. https://www.ouka.fi/documents/64220/2830180/Oulun_MATO_2020_2024_saavuettava.pdf/f596e25e-6693-4913-87f6-96b110b5651b. [Haettu 22.3.2021.]

Oulun kaupunki (Oulu (b)). 2020. *Ikäluokkatilasto kaupunginosittain*. <https://www.ouka.fi/documents/50085/832671/>. [Haettu 8.3.2021.]

Oulun kaupunki (Oulu (c)). 2017. *Asumistutkimus 2016*. <https://www.ouka.fi/documents/52058/281183/asumistutkimus-2016.pdf/>. [Haettu 8.3.2021.]

Oulun kaupunki (Oulu (d)). 2016. *Uuden Oulun yleiskaava*. <https://www.ouka.fi/oulu/kaupunkisuunnittelu/uuden-oulun-yleiskaava>. [Haettu 11.1.2021.]

Pohjois-Pohjanmaa. 2018. 3. *vaihemaakuntakaava*. <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaavoitus/3-vaihemaakuntakaava-voimaan/>. [Haettu 11.1.2021.]

Raksystems. 2019. *Kuntoarvio, Korvensuoran koulu*. Saatavuus: Oulun kaupunki.

Rakennustieto. 2002. *Tiiviin puutaloalueen suunnittelu. RT-kortti 99.10779*. <https://kortistot.rakennustieto.fi/kortit/RT%2099-10779>. [Haettu 20.1.2021.] Saatavuus: vaatii tunnukset.

Suomen virallinen tilasto (SVT (a)). *Postinumeroalueittainen avoin tieto. 2021 julkaistu aineisto. 12f7 -- 9. Kaikki tietoryhmät*. [verkkoaineisto]. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu 1.3.2021. Saatavissa: https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Postinumeroalueittainen_avoin_tieto/Postinumeroalueittainen_avoin_tieto__2021/paavo_pxt_12f7.px/.

Suomen virallinen tilasto (SVT (b)). *Postinumeroalueittainen avoin tieto. 2021 julkaistu aineisto. 12f8 -- 10. Kaikki tietoryhmät kunnittain*. [verkkoaineisto]. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu 1.3.2021. Saatavissa: https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Postinumeroalueittainen_avoin_tieto/Postinumeroalueittainen_avoin_tieto__2021/paavo_pxt_12f8.px/.

Suomen virallinen tilasto (SVT (c)). *Postinumeroalueittainen avoin tieto. Työmarkkinat 2017*. [verkkoaineisto]. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu 1.3.2021. Saatavissa: https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Postinumeroalueittainen_avoin_tieto/Postinumeroalueittainen_avoin_tieto__Ty%C3%B6markkinat%202017/paavo_tyvind.px/.

Suomen virallinen tilasto (SVT (d)). *Väestöennuste 2019: Väestö iän ja sukupuolen mukaan alueittain, 2019–2040*. [verkkoaineisto]. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu 1.3.2021. Saatavissa: https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__vrm__vaenn/statfin_vaenn_pxt_128v.px/.

Vuoristo, M. 2014. *Yhteisöllisyys esikaupunkien pientaloalueilla* [diplomityö]. Oulu: M. Vuoristo. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:oulu-201410071924>. 30.1.2021. [Haettu 15.2.2021.]

Väisänen, A. 2020. *Yhteisöllisyys yhdyskuntasuunnittelun keinoin* [erityisselvitys]. Teoksessa: Outila, T (toim.). 2020. *Koulutusta ja kyliä kansallismaisemassa: Hailuodon maankäytön kehityskuva 2040: kuntasuunnittelun kurssi ja yhdyskuntasuunnittelun erikoiskurssi 2020*. Oulu: Oulun yliopisto. <http://urn.fi/urn:isbn:9789526228266>. [Haettu 21.1.2021.] [ik%C3%A4luokkatilasto+kaupunginosittain+31.12.2020.pdf/751893ff-a40c-4ad8-b418-7c36d4c02985](http://urn.fi/urn:isbn:9789526228266). [Haettu 1.3.2021.]

KUVALÄHTEET

Kuvien tietolähteet

Maanmittauslaitos (MML (a)). *Maastotietokannan kyselypalvelu (OGC API Features)* [verkkoaineisto]. <https://avoin-paikkatieto.maanmittauslaitos.fi/maastotiedot/features/v1/>. Saatavuus: vaatii tunnukset. [Haettu 15.1.2021.]

Maanmittauslaitos (MML (b)). Avoimien aineistojen tiedostopalvelu [verkkoaineisto]. <https://tiedostopalvelu.maanmittauslaitos.fi/tp/kartta>. [Haettu 15.1.2021.]

Maanmittauslaitos (MML (c)). Vanhat kartat [verkkoaineisto]. <https://vanhatkartat.fi/>. [Haettu 15.1.2021.]

Oulun kaupunki (Oulu (e)). *Karttatie* [verkkopalvelu]. <http://kartta.ouka.fi>. [Viitattu 8.2.2021.]

Suomen Ympäristökeskus (SYKE). *Lapio-latauspalvelu*. [verkkopalvelu]. <http://paikkatieto.ymparisto.fi/lapio/latauspalvelu.html>. [Viitattu 15.1.2021.]

Oulun kaupunki (Oulu (e)). *Karttatie* [verkkopalvelu]. <http://kartta.ouka.fi>. [Viitattu 8.2.2021.]

Kuvat	1-5 ja 31:	Kuvakaappaukset: Oulu (e)
Kuvat	6-7, 9 ja 39:	Kartta- ja ortokuvat: MML (b)
Kuva	8:	Peruskartat: MML (c)
Kuvat	10, 32-33, 35-36, 38 ja 49:	Paikkatietolähde (MML (a))
Kuvat	11, 15 ja 22:	Ilmakuva: MML (b), dwg-aineisto: Oulun kaupunki
Kuva	27:	Dwg-aineisto: Oulun kaupunki
Kuva	28:	Kaavakartta: Pohjois-Pohjanmaa 2018
Kuvat	29-30:	Kaavakartta: Oulu (d)
Kuva	34 ja 37	MML (a), SYKE

Kaavio	1:	SVT (d)
Kaavio	2:	SVT (a)
Kaaviot	3-5:	SVT (a) ja SVT (b)
Kaavio	6:	SVT (d)
Kaavio	7:	Kuvakaappaus, Oulu (c)

Diplomityön valokuvat ja kuvat ovat tekijän itse kuvaamia ja tuottamia, jos ei toisin ole mainittu.

YHTEISÖLLISESTI TIIVISTYVÄ KORVENSUORA

1 2 3 4 5 6 7

TAUSTAA

Tämä diplomaattinen edes suunnitellut Oulun kaupungin alueen yhteisöllisesti tiivistettävää Korvensuoran koulun toimintaa ja läheisen alueen maankäytön suunnitelmia.

Työ on asetettu tietyt raamit: vaihtoehtoisen ratkaisun tulee olla suunnitelmien täyttämiseksi mahdollista, mutta vaihtoehtoisen ratkaisun tulee erottaa toisistaan ja olla toteutettavissa. Koska Korvensuoran alueella on ollut useita muutoksia, on oltava mahdollista toteuttaa muutoksia.

Korvensuoran koulu on rakennettu vuonna 1956-1957 ja sen on suunnitellut Suunnittelu Oy E. Niemelä. Nykyisillään koulu on vanha ja sen rakennusolosuhteet ovat vaihtelevat. Alueella on ollut useita muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet koulun toimintaan.

Alueen sijainti on strategisesti tärkeä, sillä se sijaitsee Oulun kaupungin keskustassa ja on hyvin yhteydessä kaupungin muihin osiin.

Alue sijaitsee Oulun kaupungin keskustassa ja on hyvin yhteydessä kaupungin muihin osiin. Alueella on ollut useita muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet koulun toimintaan.

Alue sijaitsee Oulun kaupungin keskustassa ja on hyvin yhteydessä kaupungin muihin osiin. Alueella on ollut useita muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet koulun toimintaan.

Suokkappuistoa sijaitsee koulun läheisyydessä ja se on suunnitelmien mukaan tiivistettävä. Alueella on ollut useita muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet koulun toimintaan.

Koulun läheisyydessä sijaitsee suokkappuisto, joka on suunnitelmien mukaan tiivistettävä. Alueella on ollut useita muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet koulun toimintaan.

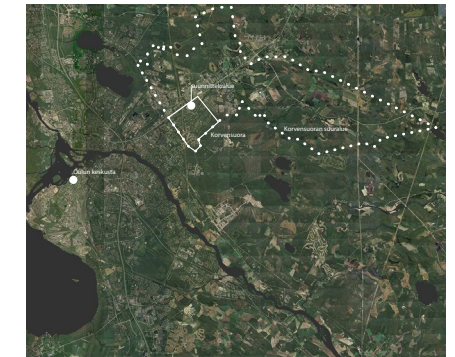
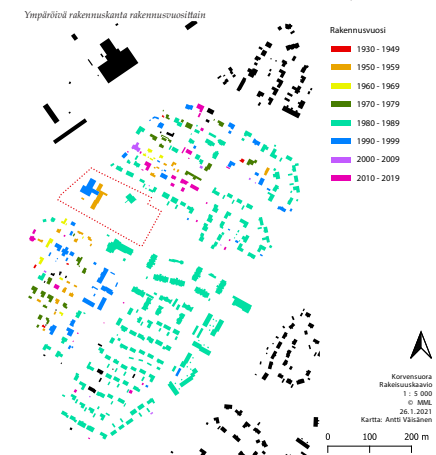
Koulun läheisyydessä sijaitsee suokkappuisto, joka on suunnitelmien mukaan tiivistettävä. Alueella on ollut useita muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet koulun toimintaan.

Koulun läheisyydessä sijaitsee suokkappuisto, joka on suunnitelmien mukaan tiivistettävä. Alueella on ollut useita muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet koulun toimintaan.

Koulun läheisyydessä sijaitsee suokkappuisto, joka on suunnitelmien mukaan tiivistettävä. Alueella on ollut useita muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet koulun toimintaan.

Koulun läheisyydessä sijaitsee suokkappuisto, joka on suunnitelmien mukaan tiivistettävä. Alueella on ollut useita muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet koulun toimintaan.

PLANSIPIENENNÖKSET



Suunnittelualan sijainti



Olemassa olevan rakennuskannan rakennuskartta



Suunnitelmaa



Korvensuoran koulu

Suokkappuiston arhitehtuurit

YHTEISÖLLISESTI TIIVISTYVÄ KORVENSUORA

1 2 3 4 5 6 7

TYYPPIKORTTELIT

Tyypikkortteli kerrostalo

Kortteli muodostuu kahdeksasta rakennuksesta, jotka sijaitsevat yhteisen sisäpihan. Uudet korttelit sijaitsevat rautatieaseman kävelymatalla olevassa lähiympäristössä ja yhteisen kadun ja korttelin välillä. Korttelin sijainti on ikäänkäsittävää ja tukee asuinalueen laadun parantamista ja viihtyvyyttä.

Kerrostalon on suunniteltu neljäksi kerrokseksi ja yhteiskäyttökäyttöön soveltuvaksi puutarhakerrokseksi ja kahvipöytäkerrokseksi. Toiseen kerrokseen rakennetaan keuhkokuoron korttelin kävelymatalla. Maantekkeroksesta suunnitellaan yhteiskäyttökäyttöön soveltuvia tiloja, jotka voivat toimia esimerkiksi yhteiskäyttökäyttöön soveltuvana tilana, esimerkiksi kahvipöytäkerros.

Kerrostalon suunnitellaan rakennettavaksi kahdeksaksi kortteliksi, jotka sijaitsevat yhteisen sisäpihan ympärillä. Korttelit ovat suunniteltu yhteiskäyttökäyttöön soveltuviksi ja yhteiskäyttökäyttöön soveltuviksi. Korttelit ovat suunniteltu yhteiskäyttökäyttöön soveltuviksi ja yhteiskäyttökäyttöön soveltuviksi.

Rakennuksen näköalasta suunnitellaan puutarhakerroksen, kahvipöytäkerroksen ja kahvipöytäkerroksen. Rakennuksen suunnitellaan rakennettavaksi kahdeksaksi kortteliksi, jotka sijaitsevat yhteisen sisäpihan ympärillä. Korttelit ovat suunniteltu yhteiskäyttökäyttöön soveltuviksi ja yhteiskäyttökäyttöön soveltuviksi.

Pihalla on suunniteltu erilaisia asuinalueita, jotka sijaitsevat yhteisen sisäpihan ympärillä. Korttelit ovat suunniteltu yhteiskäyttökäyttöön soveltuviksi ja yhteiskäyttökäyttöön soveltuviksi.

Perspektiivikuva yhteispihalta



Diplomityö / "Yhteisöllisesti tiivistäviä Korvensuora" / Antti Väisänen / Ohjaaja Tarja Outila / Tiivistä Oulun kaupunki / Oulu 31.05.2021



Kerrostalon tyypikkortteli

- säästetty puu
- istutettava puu
- istutettava pensas
- pensas
- nurmi
- turva-alue
- kivitiikka
- kävely
- nurmikivi
- istutus / viljely
- terassilaidaus
- asunto
- yhteistila
- koulukerrososan osa, jossa kulkuyhteys uudestaan
- purettu rakennuksen osa
- oita

Rivitalojen tyypikkortteli



Diplomityö / "Yhteisöllisesti tiivistäviä Korvensuora" / Antti Väisänen / Ohjaaja Tarja Outila / Tiivistä Oulun kaupunki / Oulu 31.05.2021

Antti Väisänen

YHTEISÖLLISESTI TIIVISTYVÄ KORVENSUORA

1 2 3 4 5 6 7

VAIHTOEHTO B

Vaihtoehto B

Kerrostalon rakentaminen ja maankäytön tarkoituksenmukainen suunnittelu.

Ahneen kokonais-
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 23 120 m²
Yhteiskäyttökäyttöön soveltuvia tiloja 5 520 m²
Kerrostalon yhteensä 6 180 m²
Ahneen kokonais-
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 2 742 m²
Yhteiskäyttökäyttöön soveltuvia tiloja 20 kpl
Ahneen yhteensä 58 kpl
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

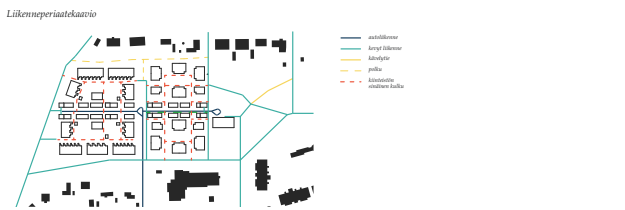
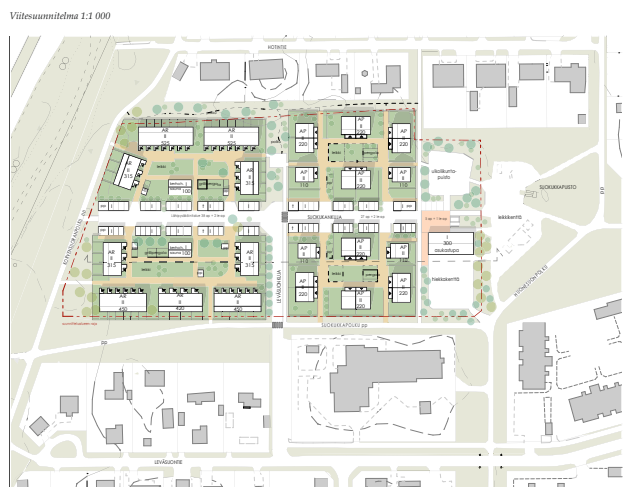
Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²

Ahneen rakentaminen yhteensä 4 842 m²
Kerrostalon rakentaminen yhteensä 4 842 m²



Liikenneperspektiivikuva

Diplomityö / "Yhteisöllisesti tiivistäviä Korvensuora" / Antti Väisänen / Ohjaaja Tarja Outila / Tiivistä Oulun kaupunki / Oulu 31.05.2021

Antti Väisänen

